

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Insertni oddelki: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Isključno zastopstvo za oglašje iz Italije in
inozemstva: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti, Cor. Post. No 11-3118

JUTR

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Uredništvo:

Ljubljana — Puccinjeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo

Schwere Kämpfe bei Velletri

Zahlreiche Feindpanzer vernichtet — Besatzung von Cisterna schlug alle Angriffe zurück — Unvermindert heftige Schlacht am Liri — Am Donnerstag 115 Feindflugzeuge abgeschossen

Aus dem Führerhauptquartier, 26. Mai. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Kampfraum von Cisterna sind starke feindliche Panzerverbände nach Norden vorgedrungen. Dadurch haben sich die schweren Kämpfe in den Raum südlich und östlich Velletri verlagert, wo erbittert gerungen wird. 80 feindliche Panzer wurden dort vernichtet. Die tapfere Besatzung von Cisterna schlug alle Angriffe zurück während des ganzen Tages alle feindlichen Angriffe zurück.

Im Raum östlich Littoria und nördlich Terracina setzen sich unsere Truppen aus der Küstenebene auf die dahinterliegende Höhenstufe ab. Schwächere feindliche Verbände wurden zerschlagen. Östlich des Liri setzte der Gegner mit starken Kräften seine Angriffe gegen den Melfa-Abschnitt fort. Er konnte nach wechselvollen Kämpfen, in denen 43 feindliche Panzer abgeschossen wurden, auf dem Nordufer des Flusses Fuss fassen. Die Schlacht geht auch hier mit unverminderter Heftigkeit weiter.

Über dem italienischen Raum wurden gestern in heftigen Luftkämpfen gegen weit überlegene feindliche Fliegerkräfte und durch Flakartillerie 18 feindliche Flugzeuge abgeschossen.

Ein Kampffliegerverband griff in der letzten Nacht feindliche Bereitstellungen und Verkehrsknotenpunkte im Raum westlich Cassino mit guter Wirkung an.

Bei den schweren Abwehrkämpfen der letzten Wochen hat sich eine Kampfgruppe unter Führung von Oberst Bode durch besondere Tapferkeit ausgezeichnet.

An der Front im Osten verlief der Tag bei geringer örtlicher Gefechtsintensität ruhig.

Der Bahnhof Dshankoi auf der Krim wurde in der vergangenen Nacht erneut von einem deutschen Kampffliegerverband wirksam bombardiert.

Deutsch-rumänische Schlachtfliegerverbände richteten wirksame Angriffe gegen sowjetische Truppenansammlungen und Batteriestellungen im Raum südlich Dubasari.

Ein sowjetisches Schnellboot, das aus dem Finnischen Meerbusen auszubringen versuchte, sank nach Minentreffer.

Bei der Abwehr eines sowjetischen Luftangriffes auf ein eigenes Geleit in den nordnordwestischen Gewässern schossen unsere Jäger von 80 angreifenden Flugzeugen 69 ab. Ein weiteres Flugzeug wurde durch die Sicherungsfahrzeuge des Geleites zum Absturz gebracht.

Nordamerikanische Bomber griffen mehrere Orte in den besetzten Westgebieten sowie Städte im südwestdeutschen Grenzgebiet an. Besonders in Muehlhausen entstanden Schäden. Die Bevölkerung hatte Verluste. Durch Luftverteidigungskräfte wurden 27 feindliche Flugzeuge vernichtet.

Maracki pri Stalinu

Helsinki, 26. maja. Kakor sporoča radio Moskva, je sprejel Stalin opolnomočenca tako zvanega poljskega narodnega sveta, ki ga vodi Maracki in ki je v ostrem nasprotju s poljsko begunsko vlado v Londonu. Pri sprejemu sta bila navzoča Molotov in predsednik »poljskega združenja rodoljubov in Sovjetski zvezle« Vanda Vaziljevskaja. Radio Moskva podrtava prijateljski ton, ki je vladal med pogovorom.

De Gaulle pozvan v London

Ženeva, 26. maja. Iz Alžira poročajo, da je bil general de Gaulle s posredovanjem britanskega poslanika Duffa Cooperja pozvan v London.

Štirje italijanski admirali obsojeni na smrt

Milan, 26. maja. Casopisi poročajo, da so bili obsojeni na smrt admirali Campioni, Mascherpa, Lionardi in Pavesi. Obsojili Campionija in Mascherpe sta bili izvršeni.

Milan, 26. maja. Izredno sodišče za obrambo države je obsodilo na smrt, kakor je že bilo objavljeno, zaradi izdaje in sabotaže obsojene admirale Campionija, Mascherpo, Leonardija in Pavesija. Admirala Leonardij in Pavesi sta bila obsojena v kontumaciji.

Admiral Campioni je bil, kakor sledi iz sodnih aktov, do 8. septembra 1943 guverner italijanskega otočja na Egejskem morju in poveljnik tankajšnjih italijanskih mornariških sil. 8. septembra 1943 je dobil od italijanskega vrhovnega poveljstva odnosa od maršala Badolgia povelje, da se angloameriškim četam ne upre in da ne moti stikov z angloameriškim silami. Admiral je oddal to povelje podrejenim poveljstvom ter s tem dokazal, da je soglasal z Badolgievim izdajstvom. — Admiral Campioni je imel dovolj sredstev, da bi onemogočil zasedbo področij, ki so mu bila podrejena, in ločitev teh pokrajin od Italije.

Admiral Mascherpa, poveljnik italijanskega mornariškega oporišča na otoku Lerosu je predal povelje admirala Campionija, da se ukinejo takojšnje sovražnosti proti angloameričanom, svojim podrejenim poveljstvom ter 12. septembra 1943 pri pristajanju Angležev ni niti poskusil ukreniti kar koli proti njim.

Tudi admiral Leonardij se kot poveljnik sileškega mornariškega oporišča Auguste v bojih od 9. do 12. septembra ni upril anglosasom, čeprav je imel dovolj sredstev za obrambo ter je važno mornariško oporišče brez boja prepustil sovražniku.

Prav tako pobegli general Pavesi je kot poveljnik mornariškega oporišča na otoku Pantelleriji ob pridetju sovražnih zračnih napadov na otok v prvih dneh junija 1943 v nasprotju z dejanskim položajem javil, da se ne more več braniti zaradi pomanjkanja vode in živil ter velikega števila padlih. Otok je prepustil sovražniku, čeprav ga je bilo mogoče še nadalje braniti.

Bombardiranje bolnic tudi na Daljnem vzhodu

Tokio, 25. maja. Namestnik vladnega zastopnika je poročal na sestanku novinarjev, da je bila v Rabaulu pri enem izmed zadnjih letalskih napadov namenoma bombardirana neka bolnišnica, v kateri je bilo ubitih ali ranjenih 40 bolnikov. Ta bolnišnica je obstajala že iz časov sovražničkovega gospodarstva ter je bila vidno označena. Zastopnik je dejal, da je bil napad namenoma izveden po zgledu ostalih zavzniških nečloveških bombardiranj po vseh delih sveta.

Japonci zavzeli Lojang

ero izmed glavnih sovražniških oporišč v čungkingškem obrambnem pasu

Tokio, 26. maja. Japonsko vrhovno poveljstvo je večerj popoldne objavilo, da je bil dokončno zavzet Lojang, sovražna trdnjava v pokrajini Honan. Uradna objava pravi:

»Naše čete so po napadu, ki se je pričel v sredo popoldne, v četrtek zjutraj popolnoma zasedle utrjeno mesto Lojang, eno izmed glavnih oporišč čungkingških čet v prvem vojnem pasu. Pred pričetkom splošnega napada so naše čete sovražno oporišče obkolile.

Po končanih operacijah je bilo naštetih 2000 mrtvih. Poleg tega je bilo ujetih 4000 ljudi. Zapolnjenih je bilo 15 topov ter kakih 800 težjih in lahkih streljčev.

Tokio, 26. maja. O zavzetju Lojanga javljajo z bojišča še sledeče podrobnosti: Kmalu po pričetku napada so japonske čete v sredo zavzele severni in severozapadni del mestnih utrd. Napad je bil izveden izredno naglo, tako da so napadalec preprečili sovražniku uničenje kulturno zgodovinskega pomembnega mesta. S temi naglimi pokreti se po nsih na splošno v neki mestni predel, odkoder ga sedaj odraščajo s ceste za cesto. Pri napadu na Lojang so sodelovali tudi sveži elitni oddelki, ki so prodrli v Honan iz pokrajine Šansi ter vzdolž zadnjega odsaka lunghaiske železnice pred Lojang.

Singhaj, 26. maja. Operacije v Honanu potrjujejo, da se japonske sile ne bore tako zelo proti čungkingškemu gospodarstvu in čungkingkim armadam, kakor proti angloameriški vplivu, ki je dovedel Čungking do zmotne politike. Tako je izjavil namestnik japonskega armadnega zastopnika na zadnjem sestanku z novinarji. Japonski sovražnik ni kitajsko prebivalstvo, temveč angloameričani in zaradi tega se razvija tudi kljub potrebnim vojaškim operacijam vedno večje priateljstvo med japonskim vojskovanjem in kitajskim prebivalstvom. Na honanškem potočju se je pokazala strategična premoč in okretnost japonskih sil. Glede na položaj v Lojangu je dejal, da so hotele japonske čete priznati starodavnim, dragocnim kulturnim spomenikom.

Nanking, 26. maja. O japonskih zmagah v pokrajini Honanu poroča »Tahushin Pao«: Čungkingška prva vojna cona je zavzeta. Do 21. maja znašajo po japonskih računih izgube na strani sovražnika: 34.800 mrtvih

Težki boji pri Velletriju

Številni sovražniškovi oklopniki uničeni — Posadka Cisterne je odbila vse napade — Nezmanjšano silovita bitka ob Liriju — 115 sovražniških letal sestreljenih

Führerjev glavni stan, 26. maja. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Na bojnem področju Cisterne so prodrli močni sovražniškovi oklopniški oddelki proti severu. S tem so premestili hude boje na področje južno in vzhodno od Velletrija, kjer divjajo ogorčene bitke. Tankaj je bilo uničenih 80 sovražniških oklopnikov. Hrabro posadka Cisterne je odbila tudi večeraj vse sovražniškove napade.

Na področju vzhodno od Littorije in severno od Terracine so se unikale naše čete z obalne ravnine na vzpetino, ki leže za obalno ravnino. Slabi sovražniškovi sunki so bili razbiti. Vzhodno od Lirija je nadaljeval sovražnik napade z močnimi silami proti odsoku ob Melfi. Po izpremenih polnih bojih, v katerih je bilo uničenih 43 sovražniških oklopnikov, je mogel dospeti na severni breg reke. Tudi tukaj se nadaljuje borba z nezmanjšano silovitostjo.

Nad italijanskim področjem je bilo večerj v zračnih bitkah proti mnogo premočnim sovražniškim letalskim silam in s protiletalskim topništvom sestreljenih 18 sovražniških letal.

Oddelki bojnih letal je napadel z dobrim uspehom sovražniškove izhodiščne položaje in prometna središča na področju zapadno od Cassina.

V težkih obrambnih bojih v zadnjem tednu se je neka bojna skupina pod vodstvom polkovnika Bodeja odlikovala s posebno hrabrostjo.

Na bojišču na vzhodu je potekel dan mirno ob skromnem krajevnem bojnem delovanju.

Oddelki nemških bojnih letal je v pretekli noči z uspehom bombardiral kolodvor Džankoi na Krimu.

Oddelki nemško-rumunskih bojnih letal so uspešno napadli sovjetska zbirališča čet in postojank baterij na področju južno od Dubosarja.

Polopli se je sovjetski brzi bojni čoln, ki je polizkušal prodrati iz Finskega morskega zaliva, ko je bil zadet na mino.

Pri obrambi nekoga sovjetskega letalskega napada na nemško spremljavo v severnonorveškem vodovju so sestrelili našli lovci izmed 80 napadajočih 60 letal. Neko drugo letalo so sestrelile zaščitne ladje spremljave.

Severnoameriški bombniki so napadli več krajev na zasedenem zapadnem področju kakor tudi mesta na južnozpadnem nemškem območju. Posebna škoda je nastala v Mühlausnu. Prebivalstvo je imelo izgube. Letalske obrambne sile so sestrelile 27 sovražniških letal.

Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 25. maja. Rumunsko vrhovno poveljništvo je objavilo dne 24. maja naslednje vojno poročilo: V Besarabiji in na bojišču ob Moldavi ni prišlo do nikakih važnih dogodkov. Štiri sovražna letala so bila sestreljena.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 25. maja. Finsko vojno poročilo pravi: Na Karelski ozini so bili na štirih mestih odbiti sovražni napadali oddelki. Na ostalih bojiščih ni bilo ničesar posebnega.

K položaju na italijanskem bojišču

Berlin, 25. maja. Vojaški dopisnik DNBja Martin Hallensleben pravi v svojem današnjem komentarju o odmaknjenosti nemških oddelkov med Littorijo in Terracino, da so dosleghi Nemci z vključitvijo nemške obrambne fronte pri Nettunu v strnjeni nemški obrambni sistem v južni Italiji tudi precejšnje prednosti. Dopisnik piše:

Najprej moramo ugotoviti, da so angloameričani z združitvijo svojih čet na nettunskem predmostju z onimi, ki so morale z muko prodirati vzdolž obale Tirenskega morja, dosegli pomemben taktičen uspeh. Enega izmed svojih bližnjih ciljev so dosleghi, čeprav z neverjetno velikimi izgubami, vendar pa je ta pridobitev le pokrovila, ker je bil ta del ozemlja izprazen na odredbo nemškega vodstva in jim ni uspelo, da bi Nemce na tem obalnem področju odrezali ali celo uničili. Šele to bi dalo njihovu uspehu značaj vojaške zmage. Maršal Kesselring pa jih je prehitel s svojim nenadnim umikom v gorovje severovzhodno od Via Appie. S tem se bo položaj zopet bistveno zavlekel. To dejstvo najbrže prav nič ne veseli vodstva 5. odnosno 8. armade. Nove gorske postojanke, ki so jih Nemci večerj zasedli, predstavljajo sedaj stalno ogražanje vsega obalnega krila angloameričanov prav v onem odsoku, o katerem so mislili, da ga bodo sedaj lahko popolnoma obvladali.

Pogled na zemljevid kaže, da krije pogorje Lepini tudi del Lirijeve doline. Zato se lahko sklepa, da bodo naletele Alexandrove operacije še na hude težave, ker bo treba zaradi oprostitve nemških oddelkov, ki so bili doslej na obalnem področju, računati z ojačenjem nemških gorskih postojank, kjer nemške čete ne bodo tako lahke dale iz rok pota proti severu, kakor bi si to morda mislili na podlagi sedanjih angloameriških teritorialnih pridobitev. Treba je le pomisliti, da je bila obrambna fronta okrog Nettuna in Anzija dolga skoraj 80 km pa si je lahko predstavljati, kaj pomeni za Nemce dejstvo, da jim ni treba več držati fronte v vsej njeni dolžini. Vsekakor ima nedost: tudi nasprotna stran, ki je z odstranitvijo izolacije predmostja dobila večjo taktično svobodo za premikanje.

V dolini Lirija je bil izvršen odgovarjajoč nemški pokret, ki se je zaenkrat ustavil pri Melfi. Ta rečica zajenjuje dolino reke Liri nekaj kilometrov pred Isoletto. Tu, pred novo nemško zapornico, bo nedvomno prišlo do novih nemških bojov. Za razmere na italijanskem bojišču številno izredno visoke sestrelitve nasprotnikovih oklopnikov dokazujejo trdoto nemškega odpora ne le pri trdnih postojankah temveč tudi pri pokretni in sredi odmaknjenih operacij. Nemci očividno zopet žele operacije zavleči, namreč napraviti nasprotniku napredovanje do glavnih nemških bojnih postojank čim težje in čim bolj polne izgub. Vse kaže, da se je ta taktika v sedanjih 14dnevih bitki popolnoma obnesla. Nemci se vedno niso potegnili svojih glavnih kontingentov z glavnih bojnih postojank, čeprav so nedavno ponekod vrgli v boj operativne rezerve. Višek bitke torej lahko pričakujemo šele takrat, ko bo Kesselring nastopil s svojo strnjeno silo.

Španski krogi o pomenu italijanskega bojišča

Madrid, 26. maja. V Madridu z zanimanjem zasledujejo razvoj bojev v južni Italiji. Vojaški sodelavci madridskih listov so mnenja, da dogodki na italijanskem bojišču niso prvstvennega pomena, ker se vojna ne bo odločila tam, temveč drugod v Evropi. Iz severne Afrike so prišle vesti, da dovažajo angloameričani zaradi velikih izgub stalno nove rezerve v Italijo ter da so zaradi tega radikalno mobilizirali tudi vse za vojsko sposobne Francoze v domacine, tako da je nastalo v Alžiru, Tunisu in Maroku zaradi tega veliko ogorčenje.

Rezultati zavezniške uprave v južni Italiji

Ženeva, 26. maja. »Daily Telegraph« objavlja članek o rezultatih angloameriške vojaške uprave v južni Italiji. List ugotavlja, da vladajo 1200 zavezniških častnikov 13 milijonov prebivalcev Sicilije, Sardinije in južne Italije. Ker predstavljajo poslovanje teh mož prihrankov zavezniške demokracije, ga lahko smatramo za vzor bodočim sličnim podvigom.

Londonski list beleži, da vladajo med italijanskim prebivalstvom, ki je bilo že od nekdaj zelo revno, sedaj obupne prilike. Vojna je cropala 310.000 ljudi stanovalj ter je s tem ustvarila begunski problem, s katerim vojaške oblasti, ki so menile, da bodo naglo napredovale, niso računale ter se zanj niso primerno pripravile.

O prehrani pravi list, da so angloameričani sedaj opustili svoje obljube italijanskemu prebivalstvu. Črna sploh ni mogla več nadzorovati. Črna borza cvete kakor nikjer drugod na svetu.

Angloaški letalski teror v Belgiji

Bruselj, 26. maja. V zadnjih dneh se je pomnožilo število primerov, pri katerih so angloameriški gangsterji s strojnimi napadli avtomobile, vlake itd. V okolici Kortrijkja so obstreljevali neki vlak. Na istem ozemlju so krogelne ranile štiri potnike, ki so izstopali iz vlaka. Na cesti v Turnai je dobil neki avto salvo strel, ki je ubila tri ljudi, četrti potnik pa je bil ranjen. V nekem bližnjem kraju je bil cilj britanskih letal neka cestna železnica.

Zavezniška letala nad Švico

Bern, 26. maja. Uradno je bilo objavljeno, da so zavezniška letala, bombniki in lovci, večerj med 8.10 in 8.30 zjutraj preleteli severozapadno območje švice. V noči na 25. maj je ob 23.30 preletelo švicko mejo neko letalo neznanega porekla.

V Schaffhausenu povzročena škoda

Bern, 25. maja. Listi javljajo, da je bila prva ocena škode, ki je povzročila dne 1. aprila bombardiranje Schaffhausena, preizkušena ter da je treba po zadnjih podatkih računati s skupno škodo v znesku kakih 45 milijonov švickih frankov.

Verordnung über die Errichtung von Arbeitsämtern

Zum Zwecke der Erfassung und planvollen Lenkung der Arbeitskräfte und der ordnungsmäßigen Heranbildung von Fachkräften aller Art, sowie im Interesse einer geordneten Lohnpolitik verordne ich auf Grund der mir erteilten Ermächtigung in Anlehnung an die Regelung zur Schaffung von Provinzialvermittlungsämbtern (Ufficio Provinciale Unici):

Art. 1. Zur einheitlichen Durchführung des Arbeitseinsatzes, der Berufsberatung und der Lehrstellenvermittlung werden für die Provinzen Triest, Udine, Gorizia, Pola, Quarnero in Fiume und Laibach in Laibach Arbeitsämter errichtet. Diese können, soweit aus wirtschaftlichen Gründen notwendig mit meiner Genehmigung Nebenstellen einrichten.

Art. 2. Die Leiter der Arbeitsämter werden von mir ernannt. Sie sind an meine Weisungen gebunden und unterstehen meiner Dienstaufsicht.

Art. 3. Die Leiter der Arbeitsämter haben als meine Beauftragten die Durchführung der von mir ausschließlich durchzuführenden Regelung der Gehalts-, Lohn- und Arbeitsbedingungen usw. in der privaten Wirtschaft zu überwachen.

Art. 4. Die Arbeitsämter sind berechtigt und verpflichtet, alle zur Durchführung ihrer Aufgaben notwendigen Maßnahmen zu treffen. Zu diesem Zwecke können auch ärztliche Untersuchungen vorgenommen und Überprüfungen von öffentlichen und privaten Betrieben durchgeführt werden. Sämtliche Dienststellen haben den Arbeitsämtern Rechtshilfe zu gewähren.

Art. 5. Wer sich Maßnahmen der Arbeitsämter widersetzt, wird vom Leiter des Arbeitsamtes mit Geldstrafe in unbeschränkter Höhe und mit Haft bis zu 6 Monaten, jedoch nicht unter 3 Monaten, oder mit einer dieser Strafen bestraft, soweit nicht nach anderen Bestimmungen eine höhere Strafe Platz greift.

Art. 6. Dem Betroffenen steht das Recht zu, gegen den Strafbefehl innerhalb einer Woche nach Zustellung bei dem Arbeitsamt, dessen Leiter den Befehl erlassen hat, den Antrag auf gerichtliche Entscheidung zu stellen. Die gerichtliche Entscheidung erfolgt durch den Sondergerichtshof für die öffentliche Sicherheit. Der Antrag auf gerichtliche Entscheidung hat keine aufschiebende Wirkung. Der Leiter des Arbeitsamtes kann jedoch anordnen, daß die Vollstreckung ausgesetzt ist. In dem Gerichtsverfahren kann der angefochtene Strafbefehl

auch zu Ungunsten des Betroffenen abgeändert werden.

Art. 7. Die zur Durchführung und Ergänzung dieser Verordnung erforderlichen Bestimmungen werden im Verwaltungswege erlassen.

Art. 8. Die Verordnung tritt mit dem Tage der Bekanntmachung in Kraft.

Triest, den 9. Mai 1944.

Der Oberste Kommissar: Rainer e. h.

Dienstaufsicht über die Vermittlungseinrichtungen

Um im Interesse der gemeinsamen Kriegführung die Arbeitsvermittlung einheitlich lenken zu können, ordne ich auf Grund der mir erteilten Ermächtigung an:

Art. 1. Sämtliche im Zeitpunkt des Inkrafttretens dieser Verordnung bestehenden öffentlichen und privaten gewerbsmäßigen und nicht gewerbsmäßigen Einrichtungen der Arbeitsvermittlung, Berufsberatung und Lehrstellenvermittlung werden mit sofortiger Wirkung meiner Aufsicht unterstellt und sind an meine Weisungen gebunden. Die verantwortlichen Leiter dieser Einrichtungen haben innerhalb von 4 Wochen nach Inkrafttreten dieser Verordnung mir mittels eingeschriebenen Briefes das Vorhandensein der Einrichtung zu melden. Erfolgt die Meldung nicht fristgemäß, behalte ich mir die sofortige Schließung der Einrichtung vor.

Art. 2. Auf Antrag kann von mir ein Auftrag auf Arbeitsvermittlung für einzelne Berufe erteilt werden. Soweit die Arbeitsvermittlung zugelassen wird, unterliegt sie meiner Aufsicht und ist an meine Weisungen gebunden.

Art. 3. Wer den Bestimmungen dieser Verordnung vorsätzlich oder fahrlässig zuwiderhandelt, wird mit Geldstrafe in unbeschränkter Höhe und mit Haft bis zu 6 Monaten oder mit einer dieser Strafen bestraft, soweit nicht nach anderen Bestimmungen eine höhere Strafe Platz greift.

Art. 4. Die Verordnung tritt mit dem Tage der Bekanntmachung in Kraft.

Triest, den 9. Mai 1944.

Der Oberste Kommissar: Rainer e. h.

Kundgemacht im Verordnungs- und Amtsblatt des Obersten Kommissars in der Operationszone »Adriatisches Küstenland«, Triest, Stück 12, vom 13. Mai 1944.

Ustanovitev delovnih uradov

Da bi se delovne moči zajele in načrtno uporabljale ter strokovne moči vseh vrst redno izobraževale kakor tudi v prid urejeni mezdni politiki, odredim na podlagi danega mi pooblastila po tem, kakor je urejeno ustanavljanje pokrajinskih posredovalnih uradov (Ufficio Provinciale Unici) takole:

Cl. 1. Radi enotnega zaposlovanja, poklicnega posvetovanja in posredovanja učnih mest se ustanovljajo za pokrajine Trst v Trstu, Furlansko in Vidmu, Gorico v Gorici, Istro v Pulji, Kvarner na Reki in Ljubljano v Ljubljani delovni uradi. Z mojo odobritvijo lahko ustanovijo ti podružnice, če je to iz gospodarskih razlogov potrebno.

Cl. 2. Vodje delovnih uradov imenujem jaz. Vezani so na moja navodila in so pod mojim službenim nadzorstvom.

Cl. 3. Vodje delovnih uradov morajo kot moji pooblaščenci nadzorovati izvajanje izključno menj pristojne uravnavne plačnih, mezdnih in delovnih pogojev itd. v zasebnem gospodarstvu.

Cl. 4. Delovni uradi so upravičeni in dolžni ukreniti vse, česar je treba za izpolnjevanje njih nalog. V ta namen se lahko opravljajo tudi zdravniške preiskave in pregledujejo javni in zasebni obrati. Vsa oblastva morajo dajati delovnim uradom pravno pomoč.

Cl. 5. Kdor se upira ukrepom delovnih uradov, ga vodja delovnega urada kaznuje v denarju neomejeno po znesku in z zaporom do 6 mesecev, vendar z ne manj ko 3 meseci ali z eno teh kazni, če se po drugih določbah ne izreče višja kazen.

Cl. 6. Prizidejci imajo pravico, vložiti zoper kazenski odlok v enem tednu po vročitvi pri delovnem uradu, čigar vodja je bil odlok izdal, predlog za sodno odločbo. Sodno odločbo izda posebno sodišče za javno varnost. Predlog za sodno odločbo nima odločilne moči. Vodja delovnega urada pa lahko odredi, da se izvršitev odloži. V

sodnem postopku se spodbijalni kazenski odlok lahko spremeni tudi na škodo prizadele osebe.

Cl. 7. Za izvrševanje in dopolnjevanje te naredbe potrebne določbe se izdajo po upravni poti.

Cl. 8. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave.

Trst, 9. maja 1944.

Vrhovni komisar Rainer s. r.

Nadzorstvo nad posredovalnimi ustanovami

Da bi se moglo posredovanje dela uravnavati enotno in prid skupnemu vsovanju, odredim na podlagi danega mi pooblastila takole:

Cl. 1. Vse ob uveljavitvi te naredbe poslujoče javne in zasebne obrtne in neobrtne ustanove za posredovanje dela, poklicno posvetovanje in posredovanje učnih mest se postavljajo s takojšnjo veljavnostjo pod moje nadzorstvo in so vezane na moja navodila. Odgovorni vodje teh ustanov mi morajo v 4 tednih po uveljavitvi te naredbe prijaviti s priporočenim pismom svojo ustanovo. Če se prijava ne napravi v tem roku, si pridržujem pravico, ustanovo takoj zapreti.

Cl. 2. Na predlog lahko za posamezne poklice sam izdam nalog za posredovanje dela. Kolikor se posredovanje dela dovoli, je pod mojim nadzorstvom in je vezano na moja navodila.

Cl. 3. Kdor ravna naklepoma ali malomarno zoper določbe te naredbe, se kaznuje v denarju neomejeno po znesku in z zaporom do 6 mesecev ali pa z eno teh kazni, če se po drugih določbah ne izreče višja kazen.

Cl. 4. Ta naredba stopi v veljavo z dnem objave.

Trst, 9. maja 1944.

Vrhovni komisar Rainer s. r.

Psihološki problemi malega naroda

Univ. prof. dr. France Veber je obdelal v svojem, profesorjem in učiteljem namenjenem profilkomunističnem predavanju nekatere psihološke probleme malega naroda, ki nam nudi v vsem svojem snovanju in delovanju obilo svojih posebnosti tako na materialnem kakor tudi na čisto duhovnem področju.

Predavatelj se je predvsem vprašal, kaj je sploh narod in kaj je vse tisto na narodu, kar daje narodni misli tolik pomen. Narodno osnovano in narodno opredeljeno more biti le življenje, pa tudi to moramo še bistveno omejiti, kajti vse rastlinsko in živalsko življenje je načelno izven vsakega narodnega razvoja in je ta razvoj ena osnovnih posebnosti človeškega svojstva. Družinsko in plemensko življenje je še vseskozi neposredno in instinktivnogonsko in torej tako, kakor je vsaj v bistvu značilno tudi za samo žival. Družina in plemo sta že na duhovno, človečansko stopnjo dvignjeni živalski rod, ki pa še ne more biti neposredni vir nobenega pravega socialno-kulturnega dela, kajti za tako delo se zahteva že dejanski prestop iz območja samih instinktov in gonov na polje razuma in volje, prestop iz samega prirodnega življenja v resnično življenje duha. Prava oseba, duhovna narava človeka se začneja v družnem pogledu samostojne javljati in ustvarjati posebne oblike skupnega življenja šele na višji stopnji, stopnji naroda, kjer začneja delovati tudi pravi socialni razum in socialna volja. Šele na tej stopnji se pojavijo tudi pravi kulturni dogodki, tu je obenem izvorna točka pravega socialnega življenja in dela.

V tem je bistvo slehernega naroda, tako malega, kot velikega. Razlika med malim in velikim pa ni razlika v vrednostnem

pomenu besede, kajti tudi velik narod odneta biti vrednostno zelo malo pomembna. Te razlike se moramo vedno v polni meri zavedati, ker pridemo tako do spoznanja, kako veliko škodo utegnejo utrpeti oni mali narodi, ki so si nadelali naloge, da bi sami vršili take poze vzajemnega življenja, ki jih morejo vršiti le tako zvani veliki narodi. Na drugi strani pa pridemo tako do spoznanja, da se tudi sredi največjih narodov uspešno razvijajo taki mali narodi, ki se svoje posebne vloge v občenem življenju človeštva v polni meri zavedajo.

V sami naravi stvari je, da je za mali narod posebno značilno prilagojevalno poslovanje. Tu zamore mali narod priti do svojega pravega vnvanjega vpliva in moči, kajti ob ovirah, ki se mu stavijo nasproti, se mali narod zave samega sebe in si ustvari svojo posebno značajno in kulturno miselnost. Ta miselnost tudi psihološko loči mali narod od velikega. Veliki narod smatra resnico pogosto le za proizvod svojega hotenja in moralno često zamenjuje s svojo brutalno močjo, dočim so malemu te nevarnosti tuje, zakaj ta mora računati z dejstvi, ki veljajo v enaki meri za vse. Razliko opazimo tudi v umetnosti. Za veliki narod je namreč značilna širina življenja in zato so mu lastne dramatičnejše stvaritve; prav tako pa je za mali narod značilna umetnost lirčno-osebnega tipa.

Vse te psihološke značilnosti malega naroda pa tudi že same odkrivajo posebne psihološke zahteve, naloge, ki jih mora nenehoma izpolnjevati. Ena prvih takih zahtev je zahteva notranje zavesti, zavesti, da je tudi on vreden in potreben člen vse človeške vzajemnosti. Brez te mali

Pogreb dveh domobrancev

Pogreb pokojnega domobranskega častnika Danila Capudra, ki so ga prepeljali v Ljubljano, bo danes v soboto 27. maja ob 15.30 z žal na pokopališče pri Sv. Križu.

Pogreb pokojnega komandanta vaske straze Franca Pogrjca bo danes v soboto 27. maja ob 15. z žal na pokopališče pri Sv. Križu.

Kundmachungen der Ernährungsanstalt

Abänderung der Fleischverteilung

Parteien, die bisher Fleisch beim Metzger Roje Alois bezogen haben, bekommen vom Samstag, dem 27. d. M. an Fleisch bei den nachstehenden Metzgern:

- 1) Die bei der Zweigniederlassung auf dem Jurčič platz angemeldeten Parteien beim Paternoster Andrej (Metzgerstände auf dem Pogacar platz) und
- 2) Die auf der Zaloška cesta 44 angemeldeten Parteien beim Polak Vinko, Bohoričeva 13.

Abgabe von Eiern

Auf den Abschnitt »34 abc« der Zusatzkarte DO. M. für die Jugend bis 18 Jahren der von SVA in Laibach ausgegebenen Junggrundbesitzkarte bekommen Bezugsberechtigte vom 27. Mai bis zum 3. Juni je 3 Eier in den Frisch- und Kondensmilch verteilenden Milchläden. Der Bezug hat im nächstgelegenen Laden zu erfolgen. Preis 4 Lire für Stück.

Besitzer von Laibacher Lebensmittelzulagekarten ausserhalb der Blöcke bekommen Eier im Laden Pečnik, im Milchvertrieb Florjančič, im Milchvertrieb Čerin (Litija 32) und im Milchvertrieb Kestner (Kozarje 83).

Obvestila »Prevoda«

Preureditev oddaje mesa

Stranke, katere so dosedaj prejemale meso pri mesarju Rojcu Alojziju, bodo od sobote, 27. t. m. dalje prejemale meso pri sledečih mesarjih:

1. Stranke, prijavljene pri podružnici Jurčičev trg, pri mesarju Paternosteru Andreju na mesarskih stojnicah na Pogačarjevem trgu.
2. Stranke, prijavljene na Zaloški cesti 44, pri mesarju Polaku Vinku, Bohoričeva 13.

Delitev jaja

Na odrezek »34 abc« dodatne živilske nakaznice za maj DO M za mladino do 18. leta Mestnega preiskovalnega urada v Ljubljani dobijo upravičenci od 27. V. do 3. VI. t. l. v vseh tistih mlekarah, ki dele sveže in kondenzirano mleko, po 3 jaja. Cena: 4 lire za komad.

Upravičenci (ki imajo mestne karte) izven bloka dobijo jaja v trgovini Pečnik, v razdeljalnici mleka Florjančič, v razdeljalnici Čerin, Litija 32 v razdeljalnici Kestner, Kozarje 83.

Baebler izdaja slovensko zemljo

Zadnje čase se je mudil v Furlaniji znani veljak tolovajstva dr. Aleksej Baebler. Imel je sestanke in dolgotrajna pogajanja z vodstvom italijanskih komunistov. Kakor se je kasneje izvedelo iz italijanskih komunističnih krogov, je Baebler zahteval, da morajo čete furlanskih komunističnih tolovajev zasedeti vs Primorsko, najprej pa slovenske dele Goriške. Takoj po teh posvetovanjih se je kot prva pojavila v slovenskih Brdih večja četa tujih tolovajev, ki se je na domače, prarodno prebivalstvo obrnila s posebnim oclikem. Značilno je, da laški »tovariši« v Brdih ne priznajo veljave slovensčini, marveč so oklic sestavili samo v italijanski, smatrajoč za samo po sebi umevno, da se z Brdci občuje le v tem jeziku.

Oklic, ki so ga izdali italijanski tolovaji — sebe imenujejo Brigata Garibaldi Friuli, battaglione Mazzini, battaglione Mamelli — naglašajo, da »furlanska komunistična vojska ni prišla na slovenska tla z namenom, da zasede slovensko ozemlje ter ga podvrže Italiji, marveč, da ima polno razumevanje za slovenske pravice.« »Garibaldinci« da prihajajo v Brda kot gostje, ne kot okupatorji. Te čudne in nikomur zaželene goste je vabil na slovenska tla Baebler, hraniti pa jih bo moral naš kmet, ki bo moral nositi tudi posledice za vse akcije »Garibaldincev«, kadar bodo po navadi tolovajev napravili kak zločin in potem odnesli poto.

Zdi se, da Baeblerju ni bilo treba dolgo pregovarjati italijanskih tolovajev, da so prišli v Brda, kajti oklic pravi, da so to zahtevale strateške koristi borbe, kajti »hrambrim Garibaldincem« so postala tla v ravnini prevroča. Znaljo bi tam priti do kake borbe, zato jo je bilo treba pravčasno pobrisati v hribe ter izpostaviti nevarnosti slovensko ljudstvo, njegove domove in njegovo imetje, kakor to želi OFarski mogotec Baebler.

Tako je izdajalec Baebler izročil slovenska Brda italijanskemu komunizmu in priključil to deželico območju, ki mu »Garibaldinci« pravijo »Friuli«. Priključil je tedaj Brda Furlaniji in »Brigata Garibaldi Friuli«, katere oklic je poln sladkih besed o bratstvu in o slovenskih pravicah Brjceve, že pošila našemu ljudstvu poslanice v italijanski.

Narod ne more vztrajati v tekmi s velikim in gre v odločilnih primerih tu že za sam življenjski obstoj naroda. V naložbi zvezi s to zahteva pa je zahteva notranje duhovne svobode, ki jo dosežemo s svojostno človeško vzgojo in z vzporednim ne-nehnim prosvetnim napredkom. Vso važnost mora polagati na duhovno stran človeka in družbe, sicer si vzame že vnaprej vse možnosti tekmovanja z velikimi. S samim prirodno-biološkim stališča malemu narodu ne bi šli pravica in možnost samostojnega obstoja in razvoja in zato pravi materializem ne more vzrasti iz njegovih tal. Mali narod se mora vedno zatekati k neposredni zavesti svoje duhovne, nadprirodne narave. Neprestano se mora notranje poglobljati in smatrati ustvarjanje in razširjanje kulturnih dobrin za svojo veliko dolžnost. Tako bo mali narod lahko uspešno tekmoval z velikimi in tako bo na duhovnem polju nadoknadil ono, kar je velikim dano že po njihovih bioloških osnovah.

Ob obletnici smrti dr. Alberta Kramerja

Na današnji dan pred enim letom, v prvih jutranjih urah 27. maja 1943, je za vedno zatisnil svoje oči dr. Albert Kramer.

V življenju človeka, ki je stal od svojih mladih let do svoje smrti v prvih vrstah vsega javnega življenja našega naroda, je mnogo dogodkov in pojavov, ki trajno vzbujajo zanimanje. Ali ko gledamo lik dr. Kramerja v okviru njegovih del, se nam predvsem stavlja vprašanje, odkod so potekla njegova dela in kakšen je bil človek, ki je celo generacijo odločilno posegal v narodno življenje Slovencev.

Dr. Albert Kramer je izšel iz podeželske trgovske rodbine v izrazito industrijskem kraju, v Trbovljah. V svojem rojstnem domu, pri svojih roditeljih, ki sta živila, čeravno nista bila ravno premožna, vendar v razmerah, ki so njima dopuščale, da sta lahko veliko storila za vzgojo in šolanje svojih otrok, je imel mladi Kramer zatočišče, ki ni nikdar odreklo in ki ga je vsikdar, od kodkoli je prišel, sprejelo s toplo ljubeznijo in ponosom, ki tako srečno veže skrbne starše in nadarjenega, dobro vzgojenega sina v najnežnejše medsebojno razmerje. Tako je bil mladi Kramer deležen res sončne mladosti in je bil kot visokošolski študent eden izmed onih redkih slovenskih dijakov, ki jim je skrben dom vzel vse brige za vsakdanje življenje. V to sončno mladost je prinesel mladi Kramer velike odlike svojega duha in srca, ki so se na zunaj kazale v tem, da je od začetka do konca zmagoval študij odlično in bil v dijaški družbi, ki je gledala in njem s ponosom svojega voditelja, zelo priljubljen in spoštovan.

Okolje njegovih mladih let je oblikovalo njegov značaj in razvilo v njem markantne poteze, od katerih so nekatere že na zunaj padle takoj vsakomur v oči. Razmere, v katerih je poraščal, so mu dale gladek in siguren nastop, s katerim pa je bila pri njem združena prav očarljiva lju-

beznivost, izvirajoča iz srčne plemenitosti. Domači industrijski kraj mu je dal posebno jak smisel za napredek in je razvil v njem globok socialni čut. Vse to pa je bilo pri njem spojeno v osvežujoč, radosten optimizem, ki ga ni nikdar zapustil. V tem je živel in delal, tega je izžareval povsod, kjer se je pojavil. Podlaga tega optimizma pri njem je bilo trdno zaupanje v moč dobre stvari ter v uspeh lastnega vestnega in neumornega dela, kateremu je bilo posvečeno vse njegovo življenje.

Tok javnega življenja je zajel dr. Kramerja že kot dijaka. Leta 1900, se je vrši v Ljubljani študentovski shod, ki je postal javnosti svoje nazore v brošuri »Kaj hočem?«. To gibanje je ustvarilo krog »Naših Zapiskov«. Leta 1905 je bil v Trstu shod narodno-radikalne mladine, ki je obvestila Slovence o svojih pogledih in stremeljenjih v knjižici »Iz naroda za narod« ter nato v svojem dijaškem glasilu »Omladina« pripravljala mlado slovensko pokolenje skozi celo vrsto let na njene bodoče naloge. Dr. Gregor Zerjav in dr. Albert Kramer sta bila nesporna voditelja preroditvenega narodno-radikalnega pokreta in sta do svoje smrti ostala najmočnejši politični osebnosti, ki sta v bivši Jugoslaviji vodila tako zvani napredni tabbor med Slovenci skozi vse peripetije, ki so jih povzročale i naša lastna nezrelost i še nezadostno urejene razmere v prejšnji državi.

Ako motrimo duhovni lik dr. Kramerja v luči njegovega dela, moramo podčrtati zlasti dve njegovi glavni potezi: neomajno je bil zvest idejam in načelom, ki jih je spoznal za prave; blagor narodne celote mu je bil vedno več, kakor koristi stranke ali kakršne koli skupine. Ne to, ne ono za politika v času po prejšnji svetovni vojni ni bila vedno lahka stvar. Kajti tudi pri nas so se začeli rušiti zanesljivi in preizkušeni duhovni temelji javnega udejstvovanja. V politiki je prišlo to do izraza v tem, da so začeli vedno bolj samozavestno dvigati glavo povprečnejši in podpoprečnejši, ki so iskali v političnem delu vse kaj drugega, ko službo za narodne interese, spekulanti in združbarji, ki so v naši družbi izpodkopavali vsako možnost zanesljivega vrednotenja. To naše ozkosrčno strankarstvo na eni in odurno spekulativstvo na drugi strani sta do dna kompromitirali politično delo in zameglili bistvene politične in socialne odnose.

Neomajen kakor svetilnik v luki stoji v tem vrvežu dr. Kramer. V njegovem duhovnem liku vidimo borca za človekovo svobodo in za vse, kar to svobodo šele omogoča, v njem vidimo poštenega, načelnega in požrvalnega delavca za splošne narodne potrebe, velikega častilca familije, zagovornika etičnih vrednot, ki so Slovencev vedno velikega pomenile. Zato je bil tudi vedno nepremostljiv prepaden med dr. Kramerjem in komunizmom, ki vidi vprav v etičnih vrednotah glavno oviro za svoja stremjenja ter jih zato sistematično ruši in uničuje. In samo s priznavanjem in upoštevanjem teh vrednot bo spet lahko zavzelo svojo, sedaj močno omajano funkcijo v narodnem življenju tudi naša meščanstvo, da bo — ozdravljeno in prerajeno — vnovič lahko dajalo iz sebe moč duhovnega formata dr. Alberta Kramerja.

Norveška bo socialistična narodna država

Oslo, 26. maja. Odposlanstvo norveških delavskih zvez je izreklo ministrskemu predsedniku Qu slingu zahvalo delavcev za izjavo z dne 1. maja, v kateri je napovedal ustanovitev delavske zveze.

Ob tej priliki je imel ministrski predsednik nagovor, v katerem je pokazal na socialistične cilje nove Norveške. Svoje navedbe je izjavil iz spoznanja, da ne predstavljata niti angloameriški kapitalizem kakor tudi ne boljševizem nobenih plodonosnih skupnosti: sistemov. V Norveški bo nastala temu nasprotno socialistična, na narodna država na nacionalni podlagi. Ta država bo obsegala vse one, ki delajo ter bo imela značaj prave delavske države, v kateri bosta korakala v isti vrsti duševni kakor telesni delavec. Končno je govoril ministrski predsednik o evropski obrambni borbi, od katere je vse ostalo odvisno in za katero mora vsak posameznik doprinesati potrebne žrtve.

Ameriški list zahteva razdejatje švedskih tovarn

Stockholm, 26. maja. »Aftonbladet« posnema po listu »New York Herald Tribune« »odprto pismo«, ki rešuje problem švedskega izvoza krogljnih ležajev. V pismu je predlog o popolnem uničenju švedskih tovarn. Pri tem pravi, da bi Američani s tem opravili samo svojo dolžnost. Zgodovina bi z moralnega stališča popolnoma pritrčila ameriški akciji.

Revnim obljube, bogatim denar

Zeneva, 25. maja. »Vsaka kapitalistična vlada, ki je v vojaških stiskah, obljubljuje vedno širokim slojem prebivalstva socialne reforme, da bi potolažila delavstvo in bi to vzdržalo do konca,« piše angleški tednik »New Leader«. Tako je tudi v tej vojni z angleško vlado, ki stalno obljublja socialno reorganizacijo v vrstah delavstva, a dejansko povzroča vedno večje žrtve med delavstvom. Če bi se pa Churchillovi vladi posrečilo premostiti vojaško stisko in bi potem narod zahteval izpolnitev obljub, tedaj bo odpravljen z vsemi mogočimi izgovori. Popolnoma drugače pa vlada ravna s kapitalističnimi interesi. Kot političnemu zastopniku »gospodarskih diktatorjev Anglije« pripada Churchill dvojna naloga, da skrbi za to, da ne trpi kapitalizem nobene škode in da prepriča istočasno delavstvo, da zastopa vedno le interese širokih slojev prebivalstva.

Zamorski film

Bern, 26. maja. Po dolgih predpripravih in po premostitvi številnih težkoč je nastal v Hollywoodu prvi ameriški vojaški film, ki se bavi z zamorem, »Zamorski vojak«. Ljubitelje je spisal neki zamorec. Film prikazuje vso nasprotja med črnimi in belimi vojniki ter civilisti. Film so prvič predvajali zamorskim vojakom.

Zbirka nemškega „Rdečega križa“

Berlin, 26. maja. Dne 23. aprila letos izvedena prva letošnja hišna zbirka Rdečega križa je dosegla zaenkrat ugotovljeno vsoto 64.5 milijona RM. Lani so nabrali 55.3 milijona RM, kar je bilo 6.8% manj kakor letos.

Vloga Rumunije

Bukarešta, 26. maja. Namestnik ministrskega predsednika Antonescu je imel ob ustuženju novega argeškega škofa govor, v katerem je poudaril zgodovinski pomen argeškega ozemlja, kjer je nastala prva rumunska država in kjer je ustanovitelj te države osnoval prvo škofijo, ki obeluje zvezo med cerkvijo in državo v Rumuniji. Antonescu je poudaril, da je rumunski narod v vseh svojih generacijah zgolj trpel. »To trpljenje pa smo vzeli za osnovo naše vere. Mesto, da bi nas uničilo, nas je vedno bolj dvigalo. Ta vsebina naše zgodovine, ta vera v nas in našo bodočnost naj bo tudi danes naša krepitev, naše zaupanje in naša nada.« Namestnik ministrskega predsednika je še izjavil, da je bil rumunski narod »vedno trdnjava latinskega življenja ter branik civilizacije in starih ustanov kontinenta«. Vlada maršala Antonesca ni režim ambicij ali zmotnih blodinj, temveč je zvesti čuvvar narodnih interesov.

Gospodarstvo

— Madžarska šteje skoro 15 milijonov prebivalcev. Madžarski državni statistični urad je te dni izdal provizorčno statistiko o gibanju prebivalstva na Madžarskem v preteklem letu. Po tej statistiki je bilo na Madžarskem ob koncu lanskega leta 14.934.000 prebivalcev. Število živorojenih je znašalo lani 287.500, umrlo pa je 205.200 ljudi.

— Mednarodna valutna konferenca. Iz New Yorka demantirajo vest, da bo že ponovno sklicana mednarodna valutna konferenca odložena do ameriških volitev. Baje bo konferenca vendar sklicana ob koncu maja in bodo v kratkem poslana vabila 36 državam. Konferenca pa se ne bodo udeležile med drugim Argentina, Švedska in Švica.

— Brazilski izvoz kave. Kakor je znano, vlada v Braziliji občutna kriza zaradi izvoza kave, ker je izvoz v evropsko celino onemogočen. V lanskem letu je Brazilija izvažala kavo skoraj izključno v ameriške države, od evropskih držav pa je bila na prvem mestu Švedska, ki je uvozila 321.000 vreč kave. Švedski uvoz kave je bil večji kakor uvoz Velike Britanije, Španije in Islandije skupaj.

Naročite se na romane „Dobre knjige“

Kronika

* Zapuščina znanega norveškega slikarja Edvarda Muncha, ki preide po poslednji želji umrlega v roke mesta Oslo, predstavlja vrednost 5,5 milijonov kron, kakor je bilo možno ugotoviti na podlagi uradne cenitve. Poleg številnih slik je zapustil tudi obsežno grafično delo, ki obsega 188 radirank, 373 litografij in 118 lesorezov, skupno pa 15.391 izvodov. Razen tega je zapustil Munch 4000 risb. Oporekalo dolga, da se sme le prvih 10 izvodov raznih grafičnih del oceniti. Vrednost grafičnega dela obsega milijon kron, medtem ko odpade ostanek celotnega zneska na slike.

* Pijani črneči so bombardirali Louvain. Iz izpovedi ujetnikov izhaja, da so bili pri terorističnem napadu na Louvain v Belgiji udeleženi predvsem črnski piloti, ki so jih pred startom v Angliji opili. Antwerpenski »Dagbladet« je mnenja, da si hoče angloameriško vodstvo s pijanostjo svojih pilotov ustvariti alibi proti očitku, da ima teroristične namene.

* Španska kriminalna policija je aretirala v Valenciji tolpo, ki so jo sestavljali štirje graverji, in ki je priznala, da je v skupnem delu z drugimi tolpami ponaređila dobavne za bencin za več kot 25.000 litrov bencina; te dobavnice je prodala v provinci Alicante, Valencia, Lerida in Barcelona.

* Vsem botrom in botricam pripočeo-mo, da še danes kupijo izvrstno pripovedno knjigo »Brzonožec in Puščica«, s katero boste bolj kakor z vsem drugim obdarujevanjem razveselili svojega birmanca ali birmanko. Knjigo dobite v vseh knjigarnah in pri upravi »Jutra« v Narodni tiskarni.

Iz Ljubljane

* Nova grobova. Za vedno je zapustila svoje trgovca in posestnika ga. Marija Škerjanc. Za njo žalujejo hčerka Marija, sin Marjan in drugo sorodstvo. Ko večnemu počitku bodo pokopino spremlili v soboto ob 16. iz kapele sv. Nikolaja na Zalah na pokopališču k sv. Križu. — Družini Rusovi je smrt iztrgala njeno ljubljeno Marijanco. Do njenega preranega groba so jo spremljali večerjapolpne z žal k sv. Križu. — Pokojnika naj bo ohranjen blag spomin, hudo prizadetim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

* Mladina zbira papir. Papirna nabirka Slovenskega Rdečega križa je postala prav tako popularna kakor pred meseci zbirka starega železa. Čeprav je danes tudi s papirjem tesna in ga vsako gospodinjstvo potrebuje več kakor ga pride v hišo, se je vendar povsod nabrala manjša ali večja kopica. Prve dni v tednu je mladina nosila v šolo domače zbirke, večeraj pa smo po mestu srečavali nasmešljavo mladino, ki je šla pod vodstvom učitelja »na lov«. Ze zgodaj dopoldne so se posamezne skupine vrčale v šolo, torej s seboj najrazličnejše zbirke v mrežah, torbica, pod pazduho ali v naročju. Staro časopisje, porumenele brošure, najrazličnejše tiskovine in ničvredni akti — vse je bilo dobrodošlo. Sodeč po vnemi, ki jo je pokazala tudi pri tej koštni nabirki naša šolska mladež, lahko upamo, da bo Slovenski Rdeči križ imel prav čeden dobitek, katerega je tako zelo potreben.

* Kakšni bodo binokostni prazniki? V vojnih časih smo bolj ravnodušni nasproti vremenu ob nedeljah in praznikih, medtem ko smo v mirni dobi zlasti za Binokostni železi kar najlepšega vremena. Ne samo zaradi birmice, marveč tudi zaradi prvih daljših izletov. Letos nam bo kakor vsako drugo nedeljo ustregala ljubljanska okolica s svojo pestro lepoto. Na Urbanovo (25. t. m.) smo imeli izredno lepo vreme, ki pa se je večerj po malem začelo spet kaziti. Omenili smo že, kako znamenit vremenski prerok je našemu kmetu Urban. Kakršno je vreme sv. Urbana, takšno bo do malega srpana, pravijo. Sončen Urban zlasti napoveduje dobro vinsko letino; če na sv. Urbana sonce sije, jesen polne sode nalije. Podobnih lepih vinogradniških izrekov je še več. So pa tudi še drugačni. Tako pravijo na Dolenskem: Kdor se hoče skoraj oženiti, naj se postavi v dan sv. Urbana. Na ta dan ne smeš delati nobene jedi iz moke, ker sicer kruh vse leto zadahne. V tem času se mora videti trta s hriba v hrib. Žito ni še dobljeno ne izgubljeno. Sv. Urban muhe prižene, sv. Erazem jih bo pa razdaljal. — Na letošnjo Urbanovo se je živo srebro povzpelo na 210° C. tudi noč je bila topla in davi smo zabeležili 8,2° C. Nebo se je nekoliko zameglilo, vendar po barometru upamo, da za Binokostni ne bo dežja.

* Posvetitve brezmadežnemu Marijinemu Srcu. Škofjski pripravljalni odbor prvih petih sobot nam je pod gornjim naslovom poslal objavo, iz katere povzema: Mo: Da bi se duhovno prerajanje poglabljalo vedno bolj in pa v spomin na prelopo vdano češčenje Matere Božje, kliče ljubljanski nadpastir dr. Gregorij Rožman tudi letos vse Slovence, da obnove posvetitev brezmadežnemu Marijinemu Srcu. Obnova posvetitve bo jutri na binokostno nedeljo po vseh cerkvah ljubljanske škofije in pri vseh mašah, ki se darujejo pri glavnih oltarjih. Današnji dan pa je priprava na jutrišnji dan, je pravno-pokorni dan. Verniki naj si odpuste in pravem duhu medsebojne spore in naj tekmujejo v miloščnosti. Cih globlje bo naše duhovno prerajanje in duhu pravice, resnice in lepote božje, tem trdnješi bodo temelji, ki jih današnji rod polaga za boljše bodočnost.

* Škofjska dobrodelna pisarna sporoča: Izplačevanje rednih mesečnih podpor za mesec junij se bo vršilo v slededem redu: v torek 30. maja in sredo 31. maja za dijake in zavode; za vse ostale pa: 1. junija od A—G; 2. H—K; 3. L—R. S—Z. Nove prošnje se te dni ne bodo sprejemale. Prinesite s seboj podpornе knjižice! Od 1 do 5. maja bo pisarna za begune zaprta.

* Slovenska slikarica, tretji snopč. Radijske poslušalce opozarjamo na nocojšnjo večerno prireditev ljubljanskega radija — tretji snopč »Slovenske slikarice«, ki bo pokazala slovenske običaje, pesmi in pesnitve, ki se nanajajo na mesec maj. Spored bodo izvajali: člani radijske izgralske družine in deželani, tretji sester Dobrkovič, radijski orkester in radijski komorni zbor. Besedilo zbral in sestavil ter izvedbo vodi g. prof. Jože Petrlin.

* Botri, botrice! Poslužite se foto ateljeja »Justi«, nasproti nebotičnika. — Čez praznike odprto ves dan.

KULTURNI PREGLED

Razstava portretov Mateja Sternena

V Jakopičevem paviljonu bo danes otvoren razstava portretov enega izmed vodilnih umetnikov slovenskega impresionizma, mojstra Mateja Sternena. Njegovo ime je tesno združeno s tistim slavim pokolenjem, ki je na vseh področjih našega duhovnega življenja obrnilo list in začelo pisati z novim stoletjem novo poglavje slovenske kulturne zgodovine. Pred štiridesetimi leti je bila naša Moderna na trdni in jasni poti k svojemu uveljavljanju. Zopet je bila to zmaga mladosti nad zastarelim okusom in brezplodnimi predsodki, saj so stopali na plan sami mladi ljudje in prinašali slovenski kulturi ne le nov okus, nova merila in nove poglede, marveč tudi samo odkritje slovenskega ljudskega bistva. Mar se ni na slikah Ivana Groharja, Riharda Jakopiča, Matije Jame, Mateja Sternena bolj kakor v delih starejših mojstrov pokazala svojstvenost naše krajine, ali ni zadihalo z njih nekaj, kar je odsev slovenske narodne duše? Podobne pojave zaznavamo tudi v poeziji in v muziki, celo v sami znanosti: povsod, kjer se je pojavil z Moderno nov duh.

Precej časa je bilo treba, da je domovina spoznala in priznala pomen nove umetnosti. Prva razstava slovenskih umetnikov v domovini ni pokazala zaželenega razumevanja, tudi na drugi (1902), kjer se je že uveljavila mlada generacija, se je očitno razočelo hladno nasprotje med prevladujočim okusom našega razumnštva in meščanstva ter med umetniki, ki so prinašali ob enem s sadovi navdihnjenja ob novih evropskih vzorih tudi sadove intimnega in globokega doživljanja domače zemlje in njenih lepot. Ob značilnem neuspehu v domovini je bilo malone drzno, da so umetniki mlade slovenske generacije tvegali razstavo na Dunaju, ki je bila odprta pri Miethkeju 15. februarja 1904 in jim je mahoma prinesla priznanje najbolj kompetentnih krogov velikega cesarskega mesta. Njihova zmaga je bila hkrati zmaga vse slovenske Moderne; iz istega žarišča so prihajala nova dela Ivana Cankarja, iz istega kroga mladih ljudi so se oglašali »Novi akordi«, z Zupančičem je slovenska lirika zmagovito stopila »čez plan« in se potlej dvignila k »Samogovorom«. Domovina je še vedno stala pred problemom umetnika in umetnosti, zakovana še vedno ali v filistrsko ravnodušnost, ali v češčenje opisnega realizma, nagnjena k utilitarnemu ocenjevanju tega, kar ustvarja umetnik sebi in narodu iz svoje duhovne stvarjalne potrebe. Toda počasi in z novimi rodovi so se tudi nji jasnili pogledi.

NARTE VELIKONJA:

MALIKOVANJE ZLOČINA

Jednata beseda našega literarnega prvaka in javnega delavca na naslov vseh, ki se malikujejo.

Dobi se v vseh knjigarnah. — Cena 5.— lir.

* »Katalpa cvete na vrtu gospe Šarabonove«. Prejeli smo: Pod tem naslovom se v vašem cenj. listu pred nekaj dnevi objavila kratko beležko, ki je vsebovala nekatere netočnosti. Drvo, ki cvete na Jegličevi cesti, je namreč pavlovnjica (paulownia imperialis Sieb. et Zucc.) in ne katalpa. Botaniki prištevajo pavlovnjico v družino črnobit (scrophulariaceae), svoje ime pa nosi na čast ruski princesi Ani Pavlovni, hčerki carja Pavla I. Drvo je doma na Kitajskem in se goji v Evropi od leta 1830. Tudi ob glavni aveniji v Tivoliju cveteta dve drevesi tega imena. Prvo stoji ob vhodu v Jakopičev paviljon in se zaradi zimskih pozeh močno suši. Drugo raste prav tako ob desni strani sprehaljskega žepa proti gornjemu koncu. Uspeva nekoliko bolje, vendar je tudi njemu zima uničila skorvo vse cvetne brstiče iz lanske jeseni. V zrak štrle rjava latasta razčvetja, le sem in tja se je še rešil vijoličast venček v tople pomlad. Največje drevo te vrste v Ljubljani pa je nedvomno ono na vrtu Češnikove vile poleg mestnega liceja na Bleiweisovi cesti. — Po listih od pavlovnjice prav težko ločimo katalpo (catalpa bignonioides Walter), ki jih raste v Tivoliju več. Katalpa ima bele cvetove s temnimi progami in pikami v notranjosti trombastega venca. Najlaže spoznamo katalpo jeseni po dolgih, »viržinkam« podobnih plodovih. Cvetela bo približno čez mesec dni.

* Popravi! V večerajšnji beležki »Dve produkciji gojencev šole Glasb. Matic« je tiskarski škrt izpustil v predzadnjem stavku nekaj besed. Stavke se glasi pravilno: »... tudi tokrat pokazala, da šola Glasbene Matic« z vidnim uspehom nadaljuje svoje že tradicionalno poslanstvo: razširjati in poslabljati glasbeno izobrazbo in pripravljati izobražen naraščajo našim vokalnim in instrumentalnim združenjem.

* Nabavljajna zadruga železnikarjev Ljubljanske pokrajine opozarja svoje člane, da skupščine zadruga dne 29. maja ne bo.

* Društvo slepih v Ljubljani poklanja namesto venca na grob pokojnega prof. Stanka Petelina 400 lir uradništvo t. »ISIS« dd. Ljubljana. — Neimenovana gospa pa je poklonila slepmu gojencem znesek 100 lir kot prispevek za nakup harmonike slepmu nesrečniku. Vsem darovalcem se za blago naklonjenost najsrčneje zahvaljujemo.

* Podpornemu skladu za slepe mladino je daroval Lavrin Jože, domobranec v Kočevju znesek 300 lir. Za velikodušen dar se uprava zavoda za slepe otroke v Kočevju iskreno zahvaljuje!

* Važno za vsakogar sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu je znanje strojepljaja! Novi dnevni in večerni tečaj pričenja 1., 2. in 3. junija. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

* Tudi letos pojde k birni mnogo mladine iz Ljubljane in okolice. Vsi birmanci vedo, da si letos ne morejo železnih velikih in dragocenih daril. Nad vse pa

KINO SLOGA Tel. 27-30

Zaradi velikega zanimanja za film predstave v soboto ob 15., 17. in 19. uri; na binokostno nedeljo in ponedeljek ob 10., 15., 17. in 19. uri. Blagajna odprta ob delavnikih od 10. ure, v nedeljo in ponedeljek od 9. ure dalje.

Temu krogu je torej pripadal eden današnjih nestorjev slovenske uporabljajoče umetnosti — Matej Sternen. Po rodu iz Verda pri Vrhniki, kjer se je rodil 1. 1870., se je šolal na obrtni šoli v Gradcu, na to pa na akademijah na Dunaju in v Münchenu, nakar je svoje študije izpopolnjeval še v Parizu. Skupaj z rednim članom Slovenske akademije znanosti in umetnosti Matijem Jamo predstavlja še danes vodilno elito slovenskih impresionistov. Razstava njegovih portretov, prirejena ob štiridesetletnici pomembne dunajske razstave pri Miethkeju, nam obuja v spominu vse obsežno umetniško delo, ki ga je izvršil mojster Sternen v malone petdesetih letih svojega umetniškega razvoja.

Matej Sternen je v tem času ustvaril vrsto odličnih slik v olju — krajini, portretov, interierov, figuralnih kompozicij — ki so našle častno mesto v reprezentivni slovenski galeriji, pa tudi v drugih galerijah in v zasebnih zbirkah. Kot odličnega poznavalec slikarske tehnike in prvotni risar se je že izpočetka razlikoval od svojih ožjih impresionističnih tovarišev v tem, da je bolj poudarjal plastičnost slike, njeno predmetno vsebino, dasi je v iskanju kolorističnih učinkov ostal zvest tovariš impresionistov. Bolj kakor naš največji kolorist Jakopič, bolj kakor poetični Grohar in globoko opazujoči krajinar Jama, je Sternen iskal skozi svetlobo impresionistično pojmovane barvitosti realnost predmetov, zato se je tudi najprej in morda najbolj približal — pa nikakor ne s kakšnimi ceneniimi kompromisi — tistemu občinstvu, ki tedaj impresionistov še ni moglo doumeti in pravilno oceniti.

Ta njegov k stvarnosti usmerjeni nagib je vzposobil mojstra Sternena za dve umetniški panogi, v katerih je zavzel važno mesto: postal je odlični restavrador, ki je obnovil mnoga znamenita slikarska dela, med njimi freske raznih naših cerkev, z druge strani pa se je uveljavil kot uveljavljen portretist. Zato ni presenetljivo, da se bo na sedanjih razstavi pokazal prav kot portretist. Izmed četvorice impresionističnih mojstrov je Sternen gotovo najboljši portretist, in njegova razstava bo nedvomno zelo zanimiva, dasi iz lahko razumljivih razlogov ne bo ne celotna in tudi ne dovolj popolna v izbiri najboljših portretov. Razstava je nastala iz slik, ki so sedaj na razpolago v Ljubljani, medtem ko so mnoga Sternenova dela te vrste trenutno nedosegljiva.

Razstava mojstra Mateja Sternena bo prirejena v korist Socialne pomoči in je

bodo zadovoljni, ako dobe knjigo, ki je cenjena pa po vsebi dragocena. To je povest »Brzonožec in Puščica«.

* Za sprejemne izpite v I. razred gimnazije, ki bodo v drugi polovici junija, priredimo poseben štiriinajstdnevni pripravljalni tečaj, ki prične prve dni junija. Informacije — vpisovanje dnevno: Specialne instrukcije za srednje šole, Kongresni trg 2.

* Tečaj za sprejemne izpite v I. razred gimnazije pričnemo dne 1. junija. Vpisovanje in informacije dnevno od 9. do 12. in od 14. do 17. ure. Učni zavod »Korepetitorij«, Mestni trg 17/1.

* Brivsko frizerski obrati bodo na binokostno nedeljo odprti od 7. do 12. ure, na binokostni ponedeljek pa zaprti. — Odsek za obrtništvo.

Frizerski salin „PRIMEC“

ZOPET REDNO POSLUJE

TER SE PRIPOROČA

PRIMEC, LJUBLJANA, DOLENJSKA 20

* Učite se strojepljaja! Novi eno., dvo. in trimesečni strojepljajni tečaji (dnevni in večerni) pričnajo 1., 2. in 3. junija. Moderna strojepljajna, desetsturna metoda. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofov učni zavod«, Domobranska 15.

* V vsaki lekarni dobite pastile Mentiform za dezinfekcijo ust in grla.

* Kopališče S. k. Mirja je odprto.

Žrebanje knjižne tombole

6	4	71	89	15
53	25	61	9	

so nadaljnje številke potrebne za tombolski dobitek.

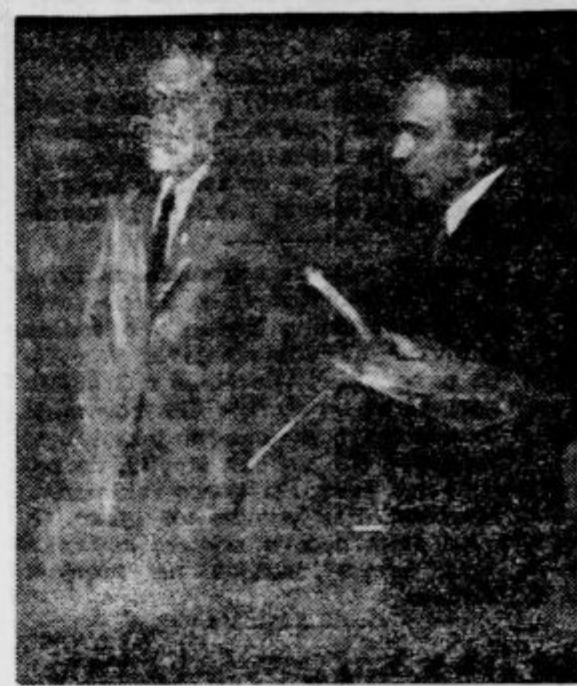
Vse do sedaj izžrebane številke so:

2	3	4	5	6	8	9
11	12		15		17	18
21	22	23	24	25	26	29
31	32		35	36		39
41	42	43	44	46	47	48
49	50					
51	53					59
61	62	63		66	67	69
71	72		74	75	76	77
78						
	83	84	85	86		88
					89	90

Poslednja številka za tombolski dobitek bo izžrebana in objavljena v nedeljski številki našega lista.

Dobitke bomo začeli deliti v torek 30. t. m. v pisarni oddelka za tombolo v Gra. dišču št. 2. V torek in sredo bomo delili dvojke, v četrtek trojke, v petek četvorke, v soboto petorice, vse dni od 8.—12. in 15. do 18. ure. Tombole bomo delili v nedeljo 4. junija ob 10. uri v mestni posve-tovalnici. Takrat boste tudi žrebali za denarne dobitke, ki bodo takoj izplačani. Vse podrobnosti glede tega žrebanja slede.

Prosimo vsakega, ki je zadel kak dobitek, da čitljivo zapiše na zadnjo stran tabele svoj točen naslov. Zadet tablico je treba pri prejemu dobiteka oddati. Dobitkov je na razpolago toliko, kolikor je zadetih, vsega skupaj 1030. Posamezne knjige in originalne ilustracije so razstavljene v izložbi lokalne Socialne pomoči nasproti Daj-dama.

Prof. Matej Sternen slika gospoda prezidenta za razstavo svojih portretnih del. (Na fotografiji je potret šele začel.)

glede na ta smoter in pa v zvezi s slovesom, ki ga uživa razstavljač v slovenski umetnosti, dobila v osebi g. prezidenta generala Rupnika visokega in pozornega pokrovitelja. Slika, ki jo reproduciramo, predstavlja mojstra Sternena, še vedno čilega in delavnega, pri delu za njegovo največje portretno umetnino: podoba g. prezidenta. Castiljivi prvak slovenske umetnosti je s to razstavo, prirejeno v korist največje slovenske socialno-karitative akcije, pokazal plemenito razumevanje za potrebe težko preizkušane slovenskega ljudstva v teh časih. Otvoritev njegove razstave v tradicionalnem razstavišču slovenskega impresionizma torej ne bo samo priznanje častne preteklosti, marveč tudi živo in dejavno priznanje sedanjosti in njenih potreb.

Portretno razstavo mojstra Mateja Sternena v Jakopičevem paviljonu bo današnja sobota opoldne slovesno odpril gospod prezident, div. general Leon Rupnik pred gosti, ki jih je sam povabil kot pokrovitelje te važne prireditve našega kulturnega življenja. Po otvoritveni slovesnosti bo razstava odprta vsak dan od jutra do večera ter smo prepričani, da bo sijajno obiskana, saj se naše občinstvo zaveda velikega kulturnega pomena razstave, prav tako bo pa upoštevalo tudi njen humanitarni namen, ker je dohodek namenjen »Socialni pomoči«.

Iz Novega mesta

Vse Novomeščane, ki so kupili tablice knjižne tombole Zimske pomoči v Ljubljani, obveščamo, naj se v zadevah knjižne tombole obračajo za pojasnila na okrajno glavarstvo v sobo št. 17, med 9. in 12. uro.

Iz Trsta

Zivilski obroki za junij. V juniju prejmejo tržaški potrošniki za pol meseca po 1 kg testenin, pol kg riža, 250 gramov sladkorja. Otroci do treh let nimajo pravice na dodatek 1 kg riža. Dodatek delavcem je 300 gramov riža in 300 gramov testenin.

Obrok soli je določen na novo po tržaškem prefektu v vseh občinah Tržaške pokrajine. Civilno prebivalstvo prejme po 200 gramov soli mesečno. V gostilnah, menzah itd. pride po 3 grame soli na porčijo. Peki prejmejo po 600 gramov na določeno količino dobavljenke moke.

Cene čršanja. V smislu oblake tržaškega prehranjevalnega ravnanjstva z dne 25. maja je cena čršanja I. vrste 10 lir kg v prodaji na debelo, 12 lir kg v nadrobni prodaji. Češnje II. vrste stanejo 9,20 oz. 11 lir kg, češnje III. vrste pa 7 in 8,40 lir kg.

Birmovanje v Trstu. Prvi binokostni praznik bo birmovanje za dečke pri sv. Justu po pontifikalni maši, ki prične ob 9. za deklice v cerkvi sv. Antona novega ob 17. Dne 4. junija: Za dečke, v cerkvi Device Marije milosti po maši ob 9,30, za deklice pri sv. Jakobu ob 17. Dne 11. junija: V cerkvi sv. Marije za dečke po maši ob 9, za deklice pa ob 17. v cerkvi sv. Vincenca. Dne 18. junija: V cerkvi Marije Pomocnice pri salezijancih za dečke po maši ob 9, za deklice v cerkvi Devce Marije ob 17. Dne 20. junija bo birmovanje v Koprju ob 9. Dne 25. junija pri sv. Ivanu v Vrldi za dečke po maši ob 9,30, za deklice ob 17. Dne 29. junija: pri sv. Justu za dečke po pontifikalni maši, ki prične ob 9, pri sv. Antonu Novem za deklice ob 17.

Zaklonišča, ki so tržaškemu prebivalstvu na razpolago. Prefektorni oddelak za protiletalsko zaščito v Trstu opozarja prebivalstvo, da so mu z gotovimi omejitvami ob letalskem alarmu na razpolago poleg že objavljenih javnih zaklonišč tudi tista zaklonišča, ki so n. pr. v šolah. V ta zaklonišča se smejo Tržačani zatekati le ponoči, čež dan pa le v primerih, če ni v njih učenecv in dijakov. V poštevd pridejo med drugim zakloniščni prostori v Carducijevem učiteljsku, v Vincijevi tehnični šoli, v Oberdanovi realki, v Petrarcovi gimnaziji, v Navtičnem zavodu in otroških vrtnih. Prav tako so ob nočnem alarmu prebivalstvu na razpolago zaklonišča v rotovžu, pokrajinskih palači, v železniških poslopjih, v zasebnih upravnih poslopjih Lloydja itd.

Veliki kanal je zopet odprt za male ribiške ladje, ki se bodo smele privežati le v omejenem kanalu. Vse one ribiške ladje, ki so vpisane v Trstu in ki so v drugih pristaniščih, se morajo vrniti v Trst, kjer bodo lahko služile ribolovu.

Ljudsko gibanje v Trstu. Dne 14. maja je bilo v Trstu 13 rojstev, 17 smrtnih primerov in 7 porok.

Smrtna kosa. Te dni so umrli v Trstu 91letni Ivan Leničar, 77letni Ivan Heidebrunn, 48letna Frančiška Čekada-Majcen, 20letni Marino Palado, 77letna Karolina Kanišič in 56letna Marija Bolčič.

Poročili so se te dni v Trstu krojač Jožef Boštjančič in biljeterka Andrina Zuljan, delavec Otokar Bordon in gospodinja Ernesta Černe vdova Turk. Smrt pod filovijo. Usodna nesreča se je primerila na Trgu G. Vico. 53 letni Ivan, ki Cijah je povzročil filovija proge A., ki je vozila v smeri proti Goldenjčevemu trgu. Nesrečna ženska je dobila usodne poškodbe, za katerimi je podlegla.

Beleznico

KOLEDAR:

Sobota, 27. maja: Janez.

DANAŠNJE PRIREDITVE:
Kino Matica: Indijski nagrobni spomenik.

Kino Sloga: Kora Terry.
Kino Union: In flagranti.
Kino Moste: Vestnost graničarja.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9, Ramor, Miklošičeva cesta 20, Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

ZATEMNITEV

Je strogo obvezna od 21.30 do 4.30.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sobota, 27. maja: 18. Dona Diana. Premiera. Red I.

Nedelja, 28. maja, ob 18: Nevesta s krono. Izven. Cene od 26 lir navzdol.
Ponedeljek, 29. maja, ob 18: Dona Diana. Izven. Cene od 26 lir navzdol.

OPERA

Premiera Moretove veseloigre v treh dejanjih »Dona Diana« bo danes v soboto za red prvi. Osebe: Don Diego, vladajoč grof v Barceloni — VI. Skrbnišek, Dona Diana, dedna princesa, njegova hči — Razbergerjeva, Dona Lavra in Dona Fenisa, njegovi nečakinji — Vida Juvanova in Ukmar Boltarjeva, Don Cezar, princ iz Urgela — Gregorin, Don Louis, princ iz Bearne — Bitenc, Don Gaston, princ iz Foxa — Verdonik, Perin, princesin tajnik in zaupnik — Jan. Floreta, princesina hišna — Pugljeva. Režiser: prof. šest.

Sobota, 27. maja: 18. Carmen. Red Sobota.

Nedelja, 28. maja, ob 18: Mignon. Izven. Cene od 40 lir navzdol.
Ponedeljek, 29. maja, ob 18: Sneguročka. Izven. Cene od 40 lir navzdol.

Georges Bizet: »Carmen«, Opera v št. rih dejanjih. Osebe: Don José, narednik — Franc, Escamillo, torero — Janko, Dancairo in Remendado, voditelja tihotapcev — B. in M. Sancen, Morales, narednik — Dolničar, Zuniga, oficir — Lupša, Carmen — Karlovčeva, Micaela, kmečko dekle — Ribičeva, Frasquita — Kržetova, Mercedes — Poličeva, Dirigent: dr. Svava. Režiser: C. Debevec. Koreograf: inž. P. Golovin.

Na binokostno nedeljo bodo uprizarili v Operi Massenetoovo opero »Manon« s Heybalovo v naslovni partiji, na binokostni ponedeljek na N. Rimski Korsakov opero »Sneguročka« z Vidaličevjo v naslovni partiji ter Karlovčevjo kot Lelom.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

SOBOTA, 27. MAJA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10 do 9.00: Jutranji pozdrav: vmes od 7.30 do 7.40: poročila v slovenščini. 9.00—9.10: Poročila v nemščini. 9.10—9.20: Koračnica, napoved sporeda (nem. in slov.). 12.00 do 12.30: Opoldanski koncert. 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini. 12.45 do 14.00: Veseli zvoki za premor, 14.00 do 14.10: Poročila v nemščini. 14.10—15.00: Vaška godba in tenorist Andrej Jarc, spremlja Stanko Avgust na harmoniki. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—18.00: Drobni napavi. 18.45 do 19.00: Gospodinska ura — Dr. Wraber: O dišavah in začimbah. 19.00—1

Iz Postojne

Iz Slavine smo izvedeli nekaj zanimivih podrobnosti o tolovski divjanosti sredi tega meseca. Dne 14. t. m. so namreč komunistični agitatorji raznašali po vasi pozive, da se morajo vsi moški javiti k komunistom. Pozivi se niti ne odzvali. Zato so gozdni tolovaji poneli vse moške odpeljati s silo. Takoj nato so prišli v kraj nemški vojak, toda tolovaji so jo pred njimi pobrisali v gozdove, še prej pa del vasi zažgali. Popolnoma je zgorelo naslednje gospodarstvo: Ambrožu Ivanu, Dolacu Ivanu, Kerkelu Matežu, Abramcu Francu, Kalsterju Andreju, Sabcu Matiji, Boštjančiču Francu, Juhu Viktorju, Devetu Jovanu in Brus Marjetji. Delno pa je pogorelo dvema gospodarstvom, in sicer Spinellju Donatu in Bergoču Ivanu. Tolvaji so najprej priznavali, da so vas sami zažgali. Povedali so tudi, da so to storili zato, ker se niti ne odzvali mobilizaciji. Ko pa so videli, da to ljudi silno razburja, so pod smrtno kaznijo prepovedali govoriti, da so oni požigalci Slavine.

Iz Hrvatske

Napad na bolniško letalo. Angleški lovski bombniki so napadli dne 22. maja letalo »Fieseler Storch«, ki je bilo dobro označeno kot senitno letalo, nad Hrvatsko v bližini Bhača ter ga sestrelili. Vse osebe, ki so bile v letalu, so prišle ob življenje.

Finsko-hrvaško društvo v Helsinkih je imelo letošnje letno skupščino v prisotnosti hrvaškega poslanika na Finskem. Ponovno je bil izvoljen za predsednika društva ravatelj Orke, šef največje filmske družbe »Suomi Filmi«.

Hud poraz komunistov. Telesna straža Poglavnika, ki se bori že več tednov pri očiščevalnih bojih v severozapadni Hrvatski ter je pri tem dosegla velike uspehe predvsem pri Svanecu, je te dni prizadela sovražniku v pogorju Kanik hude izgube. Skupno so izgubili banditi pri teh bojih preko 1500 mrtvih in številno orožje.

Iz Srbije

Zalna slovesnost za žrtve letalskih napadov. V četrtak se je beograjsko prebivalstvo zbralo k veliki žalni slovesnosti, h kateri so prispele tudi vsi člani vlade, da bi se spomnili žrtev angloameriških terorističnih napadov. Ministrski predsednik Nedić, pravosodni minister Kučundžić, veliki župan Beograda Dragan Jovanović in metropolit Josip so imeli govore, v katerih so obsojili angloameriške umore civilnega prebivalstva.

SPORT

Hermes slavi

Dvodnevni prazniški spored na stadionu Hermesa v Šiški

Niso zdaj časi za obhajanje jubilejev in treba se je, če spominjske dogodke nečemo prezreti, v naprej odrediti vsakemu vnanjemu sijaju in neredu tudi večjemu okviru spominjskih prireditve, toda dobra volja in velika poštovanost premagata vse ovire. Vzgled za sledenje je naše agilno železničarsko športno društvo Hermes, ki se je kljub vsem trenutnim težavam le odločilo, da bo pač časom primerno proslavilo pomemben jubilej 25 letnice obstoja z dvodnevno športno manifestacijo na svojem stadionu v Šiški. Njegovi vztrajnosti so izkazali priznanje tudi najvidnejši predstavniki naše javnosti, med njimi sam prezident pokrajinske uprave div. general Rupnik, ki je blagovolil prevzeti pokroviteljstvo nad jubilejno proslavo.

Športni spored za ta jubilej bo v glavnem obstojal iz nogometnih tekem, v razne odmore pa bo vključenih nekaj lahkoatletskih nastopov za moške in dekleta, sploh prvih v letošnji sezoni. Kot goste jubilejnega nogometnega turnirja si je mogel Hermes izbrati samo domače nasprotnike in zato je po trenutni formi sodelujočih moštev kar v naprej doloci štiri pare za vse štiri tekme turnirja, ki bodo med seboj igrali po sistemu za točke, in sicer ti-le:

Hermes—Mladika (v nedeljo ob 15.), Ljubljana—Mars (v nedeljo ob 17.), Mladika—Mars (v ponedeljek ob 15.) in Ljubljana—Hermes (v ponedeljek ob 17.). O privlačnosti posameznih tekem ni treba pisati na dolgo; moštva so bolj ali manj znana in prireditelji jih je že sam razporedil tako, da bosta oba dneva najzanimivejši ob zaključnih srečanjih. Sistem na točke bo pripomogel ostalo, da bodo prijatelji nogometa lahko prišli na svoj račun.

Dve tekmi na igrišču Ljubljane

Razen slavnostnega sporeda pri Hermesu bo nekaj nogometa zase tudi na drugem travniku, in sicer za toptiško vojašnico na binkoštni ponedeljek dopoldne, kjer bodo glavni akterji igralci novoustanovljenega in neumnega agilnega športnega društva Iztočka. Ker je vsa elita domačih nogometašev angažirana na jubilejnem turnirju Hermesa, so si Iztočkovci iz-

brali za nasprotnika enajstoročca Zabjaka. Tekma bo ob 10. med prvimi moštvi, eno uro prej pa bodo v predtekmi nastopili tudi še juniorji obeh klubov.

Kakor vedo prireditelji, je zabjak v zadnjih dnevih spet pridobil na udarnosti, medtem ko jo je Iztoč pokazal že v prejšnjih tekmah, tako da bo tudi to srečanje lahko mudi gledalcem nekaj nogočetnega veselja.

S—Sestanek »starih nogometašev«. Eden najstarejših nogometašev iz Hermesovih vrst nas je naprosil v imenu več enakih interesov za naslednjo objavo: V nedeljo ob 10. se bomo pri »Lovšini« v Gradišcu sestali vsi nad 35 let stari igralci nogometa zaradi razgovora o nogometni tekmi med seboj. Pridite v čim večjem številu, da bomo imeli večjo izbiro in dobro reklamo.

SK Mladika. Pozivajo se vsi igralci I. moštva, da se v nedeljo udeležijo sestanka po 9. maši zaradi nastopa na proslavi ZSK Hermesa.

50 let v knjigoveški stroki

Danes praznuje 50 let dela v knjigoveški stroki znan ljubljanski obrtnik gospod Drago Gulič. Knjigoveški mojster v Tavcarjevi ulici 4. Celoga pol stoletja je neumorno zvest svojemu poklicu.

Kodil se je v Sežani, večji del svojega življenja pa je prebil v Ljubljani in Beogradu. 27. V. 1894 se je začel učiti knjigovodništva v Beogradu in se tam tudi izučil. Vsa dolga leta je neumorno delal v svoji stroki. V spopolnjevanju njegovega poklica ga je pot vodila v Pariz, Nice, Zenevo, Milan in Trst, dok-

ler se ni stalno naselil v Ljubljani, koder že dolgo leta izvršuje knjigoveško obrt. Njegove življenjske izkušnje so ga utrdile in usposobile za prvostopsnega mojstra.

Slavljenec je bil vse svoje življenje zaveden obrtnik in zato spoštovan med svojimi stanovskimi tovariši. Mnogo prijateljev si je pridobil zaradi svojega vedrega in odkritega značaja. Ustrezljivost in dobro delo pa mu je pridobilo lep krog odjemalcev.

Čestitkam prijateljev in znancev ob tako pomembnem jubileju g. Guliča se pridružujemo tudi mi in mu želimo, da bi ob svoji mladi ženi in hčerki čil in zdrav učeal še nadaljnje življenjske praznike.

Kokošja in zajčja pečenka jim je dišala

Železničarski zvančnik A. D. je skupno z železničarskim delavcem S. K. dvakrat vložil v kokošjo stajo na Vilharjevi cesti, kjer je imela svoje bivaljske železniške policije. Prvič sta odnesla 5 zajcev, petelina in 4 kokoši, drugič pa dva zajca in dve kokoši. Oškodovan je bil vodja oddelka Rudolf Hausmann: v prvem primeru za 2860 lir, v drugem pa za 840 lir.

Kakor so izpovedale priče, so se A. D. že dalj časa cedile sline po kokošji in zajčji pečenki in je nagovarjal nekatere svoje znance, naj mu pomagajo vložiti. Ker pa so odklonili, je pridobil za nepošten posel sebi podrejenega delavca. Za nagrado mu je dal vsakič po eno pečeno kokoš in 50 lir. Pekla je kokoši znanca in prijatelja A. D. šivilja D. K. Domov je A. D. prinesel le manjši del ukradenega plena in še tega mu je žena plačala. Prvo tatvino sta izvršila tik pred božičnimi prazniki, drugo pa pred Svečnico.

Oba sta bila obtožena se poskusa tatvine para lepih čevljev, ki so bili last neke mesarice v Postojni. Tatvino je izvršil S. K., ki je čevlje skril v torbo, last A. D. Mesarica je tatvino takoj opazila in našla čevlje v torbi. Ko je vprašala, kdo je lastnik torbe, pa se je S. K. potuhnil in se ni javil niti, ko je mesarica torbo s čevlji vred zaplenila.

Skupno z čema je sedela v torku na zatožni klopi tudi prijatelj A. D. šivilja D. K. Obtožnica jo je dolžila prestopka prikrivanja in potube zaradi že omenjenih kokoši in zajcev, ki jih je pekla, čeprav je vedela, da so ukradeni. Razen tega se je morala zagovarjati še zaradi tatvine večje količine raznih živil, moke, riža, sladkorja, maščobe in premoča, ki jih je v manjših količinah odvezala v daljšem razdobju svoji podnajemnici Frančiki Kemperlici.

lastno pot; življenje brez nje se mi zdi prazno in povsem nesmiselno.

Meisinger ji osuplo pogleda v zresnjeni obraz. »Vi, ki ste pametna, pogumna žena, ne smete tako govoriti, ker vam ne pristojijo. Prvič boste vse svoje živne dni deležni usode svojih sinov, kajti materina ljubezen si zmerom in preko vseh ovir najde možnost, da pomaga in daje. Drugič pa boste imeli tudi več časa, da se posvetite drugim nalogam, in boste — tega naj človek nikar ne zamudi — vendar že utegnili misliti tudi nase.«

»Ej, glej ga, glej, kaj pa pridigaš?« prekle Liza, ki se je približala, ne da bi jo bila opazila, njun razgovor.

»Neoloko res da.« Gerhard se ne dá zmotiti od zbadljivega poudarka ženinih besed. »Zdi se mi namreč, Liza, da sta z gospo Gebhardovo tako različni druga od druge, da bi lahko vsaka izmed vaju drugi nekaj dala, pa bi ji ostalo njenega lastnega bistva še vedno dovolj.«

»Ali naj bo to graja ali laskanje?«

»Ne to ne ono, samo dober svet, ki na žalost malokdaj najde hvalno uho.«

»Mamica, mamica, jaz sem odnesel pri plavalni tekmi prvenstvo!« pridirja tak mah Dieter k odraslim. »Baš za las sem prekosil Aleksa in Loto. Zadnji tram, daleč tam zunaj, je bil cilj.« In že prihitita

MALI OGLASI

Kdor išče službo plača za vsako besedo L. — 30, za drž. in prov. takso — 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 1.— Za štenitve in dopisovanja je plačati na vsako besedo L. 1.—, za vse druge oglase L. — 20 za besedo, za drž. in prov. takso — 50, za dajanje naslova ali šifro L. 2.— Najmanjši iznos za te oglase je L. 10.—.

Opozorilo!

Cenjene oglaševalce vlnjudo obveščamo, da bo ogl. odd. »Jutra« sprejemal male oglase za binkoštno številko »Jutra« najkasneje danes ob 10. ure.

Služba dobi

POSTREZNICO urno in poštno, za polpoldneve, išče tričlanska družina za dobro plačilo. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12900-14.

POSTREZNICO išče znana gostilna v centru mesta. Najraje Dolenc ali Notranik. Plača in hrana dobra. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12616-14.

ILARCA pridnega, poštenega, kmetkega, išče. Nastop takoj. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12786-14.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

SINO MATICA Telefon 22-41 Drugi del epohalnega filma ESNA-PURSKI TIGER z istim igralci in še učinkovitejšim dejanjem

Indijski nagrobni spomenik

Eno najboljših del evropske produkcije Predstave ob 15, 17 in 19. uri Predprodaja od 10. do 12. ure

KINO SLOGA Tel. 27-30 V ORIGINALU! Veliki varijetjski in revijski film UFE, poln lepote in blesteče elegancije, za Mariko Röck v glavni vlogi

KORA TERRY Po istoimenskem romanu H. C. v. Zolberta — Sodelujejo: Josef Sieber, Will Quadflieg, Will Dohm in drugi odlični umetniki

Režija: Georg Jacoby

Predstave ob 16. in 19. uri

KINO UNION Telefon 22-21 More biti ženska dober detektiv? Mlada, častljubna uradnica detektivske pisarne dobi naročilo, da zasleduje navidezno nezvestega moža. Med zasledovanjem se ji pripeti marsikaj smešnega in zabavnega, dokler je lastni šef ne dobi

IN FLAGRANTI Glavni igralci: Ferdinand Marian, Margot Heischel I. t. d.

Predstave ob 16. in 19.15 uri

Glavni obtoženeц je priznaval samo eno tatvino: kokoši in zajcev, drugo je tajil. Prav tako je tajil, da bi bil kakor koli sodelovec pri tatvini čevljev. Drugi obtoženeц je vse skesano priznal in povedal, da je bil A. D. udeležen tudi pri drugi tatvini zajcev in kokoši, dočim njegove krivde pri tatvini čevljev ni mogel potrditi v polnem obsegu. V celoti je krivdo odklanjala šivilja D. K.

Priče so izpovedale za vse tri obtožence obremenljivo. Rudolf Hausmann je povedal, da sta mu oba obtožena priznala, ko ju je zaslišal, da sta bila v obeh primerih storilca. Šivilja D. K. so obremenjevali njene znanke in obtožena podnajemnica, ki je povedala, da do njenih živil ni imel nihče dostopa razen obtožence, ki je edina imela ključ od stanovanjskih vrat.

Senat je vse obtožence spoznal za krive. Oprostil je glavnega obtožence samo zaradi sodeloebe pri tatvini čevljev v Postojni. Obsojeni so bili: A. D. na 8 mesecev strogega zapora, 2 leti izgube častnih pravic in na izgubo državne službe, S. K. na 7 mesecev strogega zapora, 2 leti izgube častnih pravic in na izgubo državne službe, D. K. pa na 4 mesece strogega zapora in 1 leto izgube častnih pravic. Rudolf Hausmann, ki sta mu obtožena pravnala večino škode, je bil z ostankom svoje terjatve zavrnjen na pot civilne pravde.

Sodil je mali kazenski senat v popolnoma novi zasedbi. Predsedoval je sos Valentin Bidovec, kot votanta na sta sodelovala sos dr. Leon Pompe in sos Hubert Repovž. Obtožbeno je zastopal državni tožilec France Sever, obtožence pa so branili odvetniki dr. Maček in dr. Vrtanek.

tudi ona dva, malce z viška gledata na vneto mlajšega brata.

»Bravo, zdaj je vsa družba zbrana, lahko se torej pogovorimo o izletu z avtomobilom, ki ga predlagam za jutrišnji dan.« se oglasi Gerhard Meisinger. Takoj so vsi vneto pri stvari, vprašanja, želje, pohvale priporočljivih krajev se usipajo kar vprk. Dame so si prinesle kopalne plašče, kajti zrak postaja dokaj hladen, veter se dviga in ovija gorske velikane z oblaki.

»Jemnasta, menda ne misli biti grdo vreme.« zatarna Lota, ki se izleta menda še posebno vroče veseli. Vsi se zaskrbljeni ozirajo v nebo.

In res dežuje ne samo drugi dan, ampak še nekaj dni, v veliko žalost vseh letoviščarjev. Kdor je bil kdaj v planinah, ve, kaj pomeni deževje, kadar je res deževje. Sive korenine oblakov, mokrote in megla zagrinjajo pokrajino, v višjih legah pogosto sneži in tudi v dolini zavladala malone zimska temperatura, mraz in dež silita skozi vse luknjice, tako da se, čeprav sredi poletja, vse rado zbira okrog zakurjene peči.

Mnogi letoviščarji trkajo vsake četrte ure na tlakomer in govore o odhodu, drugi si skušajo krajšati čas z neuganim kvartanjem, kegljanjem in podobnimi zabavami. Gerhard Meisinger, ki se je hotel najprej takoj vrniti v Berlin, se je premislil

in vzel v roko načrte in račune, ki jih tu konec koncev enako lahko opravi kakor doma. Razen tega ga je obšla še druga dobra misel: povabil je Aleksa Gebharda k sebi in ima tako pri delu kar čedno pomoč in družbo. Hkratu izkazuje s tem veliko uslugo materi, ki očitno presoja njegovemu svetu in njegovi sodbi tolikšen pomen.

Vneto, z največje vedežljivostjo sprejema Aleks arhitekta navodila: načrte in osnutke, ki mu jih daje v roke, kar požara z očmi, in ves navdušen, ko zve, da sme tu po Meisingerjevem navodilu in na osnovi natančnih podatkov sam napraviti nekaj risb.

»Deniva, če bi imeli upanje, da zgradimo nekakšno vilo.« razlaga Meisinger. »V takem primeru napravite najprej splošen načrt, pri katerem ne gre toliko za točnost, kolikor za preglednost in za to, da je risba prijetna očem. Na podlagi te risbe se prične razgovor z naročnikom; pri teh se največkrat še marsikaj izpremeni, zboljša ali tudi poslabša, tako da morate vse, načrti, mere, razdelitve skratka, do malega vse, še enkrat napraviti. Ko sta se nazadnje sporazumela, naredite po natančnih podlagah pravi načrt, pri čemer se dokončno določijo važne podobnosti, kakor hišni vhod, stopnice, okna in vrata. Vaša naloga je tudi sestava storitvenih seznamov za vsa dela, zbiranje proračunov posameznih vo-

denov, če bi imeli upanje, da zgradimo nekakšno vilo.« razlaga Meisinger. »V takem primeru napravite najprej splošen načrt, pri katerem ne gre toliko za točnost, kolikor za preglednost in za to, da je risba prijetna očem. Na podlagi te risbe se prične razgovor z naročnikom; pri teh se največkrat še marsikaj izpremeni, zboljša ali tudi poslabša, tako da morate vse, načrti, mere, razdelitve skratka, do malega vse, še enkrat napraviti. Ko sta se nazadnje sporazumela, naredite po natančnih podlagah pravi načrt, pri čemer se dokončno določijo važne podobnosti, kakor hišni vhod, stopnice, okna in vrata. Vaša naloga je tudi sestava storitvenih seznamov za vsa dela, zbiranje proračunov posameznih vo-

denov, če bi imeli upanje, da zgradimo nekakšno vilo.« razlaga Meisinger. »V takem primeru napravite najprej splošen načrt, pri katerem ne gre toliko za točnost, kolikor za preglednost in za to, da je risba prijetna očem. Na podlagi te risbe se prične razgovor z naročnikom; pri teh se največkrat še marsikaj izpremeni, zboljša ali tudi poslabša, tako da morate vse, načrti, mere, razdelitve skratka, do malega vse, še enkrat napraviti. Ko sta se nazadnje sporazumela, naredite po natančnih podlagah pravi načrt, pri čemer se dokončno določijo važne podobnosti, kakor hišni vhod, stopnice, okna in vrata. Vaša naloga je tudi sestava storitvenih seznamov za vsa dela, zbiranje proračunov posameznih vo-

denov, če bi imeli upanje, da zgradimo nekakšno vilo.« razlaga Meisinger. »V takem primeru napravite najprej splošen načrt, pri katerem ne gre toliko za točnost, kolikor za preglednost in za to, da je risba prijetna očem. Na podlagi te risbe se prične razgovor z naročnikom; pri teh se največkrat še marsikaj izpremeni, zboljša ali tudi poslabša, tako da morate vse, načrti, mere, razdelitve skratka, do malega vse, še enkrat napraviti. Ko sta se nazadnje sporazumela, naredite po natančnih podlagah pravi načrt, pri čemer se dokončno določijo važne podobnosti, kakor hišni vhod, stopnice, okna in vrata. Vaša naloga je tudi sestava storitvenih seznamov za vsa dela, zbiranje proračunov posameznih vo-

denov, če bi imeli upanje, da zgradimo nekakšno vilo.« razlaga Meisinger. »V takem primeru napravite najprej splošen načrt, pri katerem ne gre toliko za točnost, kolikor za preglednost in za to, da je risba prijetna očem. Na podlagi te risbe se prične razgovor z naročnikom; pri teh se največkrat še marsikaj izpremeni, zboljša ali tudi poslabša, tako da morate vse, načrti, mere, razdelitve skratka, do malega vse, še enkrat napraviti. Ko sta se nazadnje sporazumela, naredite po natančnih podlagah pravi načrt, pri čemer se dokončno določijo važne podobnosti, kakor hišni vhod, stopnice, okna in vrata. Vaša naloga je tudi sestava storitvenih seznamov za vsa dela, zbiranje proračunov posameznih vo-

denov, če bi imeli upanje, da zgradimo nekakšno vilo.« razlaga Meisinger. »V takem primeru napravite najprej splošen načrt, pri katerem ne gre toliko za točnost, kolikor za preglednost in za to, da je risba prijetna očem. Na podlagi te risbe se prične razgovor z naročnikom; pri teh se največkrat še marsikaj izpremeni, zboljša ali tudi poslabša, tako da morate vse, načrti, mere, razdelitve skratka, do malega vse, še enkrat napraviti. Ko sta se nazadnje sporazumela, naredite po natančnih podlagah pravi načrt, pri čemer se dokončno določijo važne podobnosti, kakor hišni vhod, stopnice, okna in vrata. Vaša naloga je tudi sestava storitvenih seznamov za vsa dela, zbiranje proračunov posameznih vo-

denov, če bi imeli upanje, da zgradimo nekakšno vilo.« razlaga Meisinger. »V takem primeru napravite najprej splošen načrt, pri katerem ne gre toliko za točnost, kolikor za preglednost in za to, da je risba prijetna očem. Na podlagi te risbe se prične razgovor z naročnikom; pri teh se največkrat še marsikaj izpremeni, zboljša ali tudi poslabša, tako da morate vse, načrti, mere, razdelitve skratka, do malega vse, še enkrat napraviti. Ko sta se nazadnje sporazumela, naredite po natančnih podlagah pravi načrt, pri čemer se dokončno določijo važne podobnosti, kakor hišni vhod, stopnice, okna in vrata. Vaša naloga je tudi sestava storitvenih seznamov za vsa dela, zbiranje proračunov posameznih vo-

Službe išče

17 LETNI FANT z dežele, z malo maturo in znanjem strojepranja, išče zaposlitev. Ponudbe na ogl. odd. Jutra, 12790-6.

Zasluzek

FILATELISTI! Za nizko honorar izdelujem albume vsih držav Evrope. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12727-3.

NATAKARICA

išče mesto za nedelje in event. še kakšen drug dan za nekaj ur. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zanesljiva moč«. 12718-3.

Prodaj

DELNICE pivovarne Union, 41 kom. prodaj. Sigurna nalobila gotovine! Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Delnice z navedbo cene«. 12630-6.

ZELO LEPO DARILO

primerno za birmanko, prodaj po ugodni ceni. Ponudbe na ogl. odd. Jutra, 12745-6.

GLOBOK VOZICEK

lep, proda Skaza, Janševa ulica 2. 12757-6.

DECIMALNO TEHNIČNO

popolnoma novo, za 15 kg prodaj. Kodoljevo, Ob Ljubljani 10. 12741-6.

PRASICKA ZA REJO.

8 tednov starega, prodaj. Pavlič, Kocenova 9, ob Cesti v Rožno dolino. 12753-6.

CRN BOKS

za 2 para nizkih čevljev in 12 fotirki prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12749-6.

PREPROGE

1 rugoproge molitvena 1,5 x 0,9 m in dve sateleški (2 x 1 m ter 1,4 x 0,8 m) prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12756-6.

KUH. OPREMI

dve kompletne prodaj. — Mizastvo Enjavec Alojz, Zabarjeva 4, Vič 19a. 12724-6.

BOLJSI RADIO

zadnji model, moderna oblika, po zmerjeni ceni prodaj. Ogled med 13. in 14. uro. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12682-6.

STENSKO URO

nihhalno, s četrtinskim bitjem (repetirka), prodaj. Ogled dopoldne. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12664-6.

ELEKTRIČNI STEDILNIK

na dve plošči, ugodno prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12711-6.

PRODAM:

elektr. likalnik, usnjeno skotovo novo, otroški skiro, otroški stol, visok, zlati. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12771-6.

DVE ZAJKI

rejeni, prodaj. Grobelšek, Sv. Petra cesta 67. 12782-6.

VEINECUJANKO

popolnoma intaktno, proda lišič, Ljubljana, Rimska cesta 13. 12806-6.

VENTILATOR AEG

popolnoma nov, proda lišič, Rimska cesta 13. 12806-6.

CRPAIKO

na 2 bata, za ročni ali motorni pogon, za vodnjak, ugodno prodaj lišič, Rimska cesta 13. 12806-6.

KLEPARKI STROJ

(Sickensmaschine), komplet, z garnituro 12 valjev, proda lišič, Rimska c. 13. 12806-6.

BICKLE RAZPRODAJA

več damskih in moških, različne znamke, po zelo ugodnih cenah Merkur, Pučarjeva 6. 12813-6.

SADIKE KRMILNE

pece prodaj. Naslov v ogl. odd. Jutra, 12775-6.

GLOBOK VOZICEK

bel, zunaj in znotraj tap